

1930. Február 2

1930. Február 2
Vasárnap

5690 év Sebat

Uj...
K...
K...

Ara 5 lei

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Közlöny és kiadóhivatal
Márada Baros L. Foy (v. Branaul-u.) 16
Telefon 8-77.

Előfizetési árak:
Egész évre...
Félévre...
Negyedévre...
Egy hónapra...
Külföldi előfizetési árak:
Egy hónapra...
Egy évre...

Egy tragédia mementója

Most, hogy Kolozsvár társadalmának legszimpatikusabb, nemzeti- és társadalmi szervezetek alakultak a pletykázók és rágalmozók bojkottálására. Ez a társadalmi szervezet minden olyan egyént, akit felelőtlen pletykázás, vagy olyan állításon fog rajta, melyet az illető bizonyítani nem tud, — társadalmi bojkott alá helyezi, vele minden összeköttetést megtagad és a közepkorbeli egyházi átok erejével közösi ki maga közül azokat az egyéneket,

akik bárki magánéletébe illetéktelenül beavatkoznak s tudatos rosszhiszeműséggel állítanak embertársaikról olyasmint, amit ők maguk sem hisznek el, vagy amit ők maguk is minden további nélkül készséggel gyakorolnak. Ha egyelőre nincs más, vagy legalább is nagyon minimális eszközök állanak rendelkezésünkre a rágalom és pletyka megtorlására, úgy itt nálunk is igénybe kell venni ezt az eszközt, nehogy

a Lőrinczi doktoréhoz hasonló események előfordulhassanak. Az orvosi hivatás a legszentebb és a legmagasabbrendű társadalmi funkciók egyike. A kik az orvosok működését alantas üzleti célokkal akarják elgáncsolni, azokat meg kell fosztani társadalmi megbecsülésüktől s ellenük kell fordítani nemcsak a büntető-törvénykönyv, hanem a társadalmi bojkott kíméletlen megtorlását is.

A liberálisok és averescanusok újra a nemzeti kormány gondolatával operálnak

A közigazgatási reform és a január 4-iki aktus körül támasztott vihar kudarcra után, a nemzeti kormány gondolatát akarja kihasználni az ellenfél agitációs platformot. Kormánykörökben nem veszik komolyan az ellenzék újabb kísérleteit

Eucaresti-Bukarest, február 1. (Az Uj Kelet tudósítójától). Politikai körökből származó információink szerint Averescu tábornok és Bratianu Vintila megegyeztek abban, hogy mindketten nemzeti kormányt ajánlanak a regecentatónak. Ugy Averescu tábornok, mint a liberális párt vezére a súlyos gazdasági és pénzügyi helyzetre hivatkoznak a legfelsőbb alkotmányos fórum előtt és azt állítják, hogy a válságból nem lehet a kivetelő utat megtalálni mindaddig, amíg az ország erejét belső egyenletlenségek tartják lekötve. Az ország külföldi hitelei is csak oly módon állítható helyre, ha a külföldi pénzügyi fórumok előtt az összes politikai pártok egységet képező kormányzó képviselői fognak megjelenni.

közigazgatási reform alkalmazása, majd a január 4-iki aktus kérdésében a kormány ellen indított akció esztőtörtőköt mondott. A legutóbbi részleges választások és különösen a krassói képviselő-választás eredménye azt bizonyította az ország közvéleménye és a felsőbb fórumok előtt is, hogy a Maniu-kormány csaknem teljes értelmetlenségben megőrizte népszerűségét. Semmi ok nincs arra, hogy most, az elmúlt parlamenti szezonban megkezdett reformok megvalósításának periódusában a nemzeti kormány váltson fel beaufincker. A nemzeti kormány gondolata egyébként is abszurdum, mert az ország közvéleményének tulajdonképp többségét reprezentáló nemzeti parasztpárt nélküli nemzeti kormányt elképzelni nem lehet, már pedig semmilyen körülmények között sem vagyunk hajlandók az adott körülmények között hasonló alakulatban résztvenni.

külszák mögött Stere is a nemzeti kormány létrehozásán dolgozik, aki mint mindig, ezuttal is Barbu Stirbey herceggel karöltve jár el. A nemzeti kormány hírével kapcsolatosan az Adeverni megjegyzti, hogy ellenzéki körökben a nemzeti parasztpárton belül mutakozó egyenletlenségek kiaknázására számítottak. Ezzel szemben az történt, hogy a koncentrált ellenzéki támadások megindulásának pillanatában ugyszóván máról holnapra ugyszólván a legteljesebb egység és harmonia jött létre a kormányzósgban. Ma már senkinek bezzél a párt erdélyi és regati frakciói közötti torzsalkodásokról és Vajda belügyminiszter hazatérése be fogja bizonyítani, hogy a nemzeti parasztpárt nyugodt kormányzása érdekében valóítsa meg végül a kormány átszervezését. A lap tarthatatlannak minősíti azt, hogy a közmunika és közlekedésügyi miniszterium élén hónapokig ideglenes megbízással dolgozzon Pan Hilippa és megjegyzti, hogy tisztázásra szorul Voicu Niteseanak a kormányon való helyzete is.

Kormánykörökben mosolyogva fogadják a nemzeti kormányról szóló híreket. Alkalmuk volt beszégetést folytatni a nemzeti parasztpártnak egyik erdélyi vezető-tagjával, aki elmondta, hogy a nemzeti kormány csak agitációs platformul szolgál az ellenzéki pártoknak, amelyeknek meg kellett győződnie arról, hogy a

A „Curentul” értesülése szerint maga Bratianu Vintila sem óhajja komolyan a nemzeti kormányt, amely inkább a politikai pártokou kívülálló személyiségek jámbor óhaját fejezi ki. A lap szerint a

Beranguer kormánya visszahelyezi katedrójára Unamunot, a világhírű, emigrált spanyol író

Általános amnesztiát ad a politikai elitáltaknak Beranguer kormánya. Primo de Rivera a Baleari-szigetek fő kormányzója lesz

Madrid, február 1. A diktatura likvidálásának első jelentős és a külföld közvéleménye előtt legszimpatikusabb lépése megtörtént. Mint a jelentések hírváladják, a Beranguer-kormány már a legközelebbi napokban teljes amnesztiát hirdet mindazok számára, akik a diktatura elleni harcok miatt külföldi emigrációba kényszerültek, vagy akiket Primo de Rivera kormánya Spanyolország területén helyezett letartóztatásba. Az amnesztia lehetővé teszi a hazatérést Unamunonak, a nagy spanyol írónak is, aki a tavaly elhunyt Blasco Ibanezzal egyetemben a legélesebb propagandát folytatta a külföldön Primo de Rivera, illetőleg a spanyol királyág ellen. Unamuno, éppúgy, mint Blasco Ibanez, köztársasági érzelműek voltak s ha utólag mégis amnesztiában részesülnek, — legalább is az életben lévő Unamuno — úgy ez arra vall, hogy Beranguer kormánya egyelőre tényleg a liberális szemlélet akarja meghonosítani Spanyolországban.

Páris, február 1. A lapok madridi jelentése szerint Primo de Rivera rövid időn belül át fogja venni a Balears szigetek fő kormányzói méltóságát. A volt diktátor által összeállított nemzetgyűlés elnöke ma lemondott tisztségéről. Madridi politikai körökben bizonyosra veszik, hogy ezt a nemzetgyűlést közelebről feloszlattják.

tura ideje alatt politikai bűncselekmények miatt elítélteket és azokat a tiszteket is, akiket Primo de Rivare rendeletére a hadseregéből kizártak.

A spanyol eseményekről a következő újabb tudósítások számolnak be:

Az új kormány ma a diákszavargások őrizetbe vett összes részesait szabadlábba helyeztette.

Madrid, február 1. A kormány ma minisztertanácsot tart. Politikai körökben azt hiszik, hogy a mai minisztertanács dönt az elbocsátott egyetemi tanárok visszahelyezéséről

Beranguer miniszterelnök a sajtó képviselői előtt tett újabb nyilatkozatában azt hangoztatja, hogy a kormányának a lelkek megbékítése a főfeladata. Kormánya az alkotmányra tett esküt s így arra fognak törekedni, hogy az alkotmány visszaállítás mellett alkotmányosan kormányozzának.

és a számozott Unamuno író és egyetemi tanárnak katedrójára való visszatéréséről.

Páris, február 1. A lapok madridi jelentései szerint Beranguer kormánya a napokban amnesztiában részesíti a diktatura

Lehet, hogy már a mai minisztertanács a politikai elitáltak amnesztiájának kérdését is rendezi.

Az újságírók küldöttsége ma felkereste Beranguer miniszterelnököt, akit felkértek a sajtószabadság visszaállítására és az újságírók vasárnapi munkaszünetének intézményes biztosítására.

A madridi reggeli lapok szerint a minisztertanács foglalkozik Primo de Rivera nemzetgyűlése feloszlításának kérdésével is.

Beütött a krach a tojás világpiacán

A nyugati fogyasztó államok kirakodó állomásain vagonszámra áll a keletről importált tojás, amelyet a szállítók kénytelenek árveréseken potom áron eladni — A nyugati államok túlprodukcója következtében válságos helyzetbe kerültek a keleti államok termelői és exportőrei

A külföldi nagy napilapok és a közgazdasági sajtóorgánusok pánikszzerű híreket közölnek a tojáskrachról, amely több körülmény közrejátszása folytán a világpiacra beült. A lapok szerint bekövetkezett az az egyedülálló, de egyáltalán nem meglepésszerű helyzet, hogy a téli hónapok ellenére a nagy nyugati fogyasztó államokban

óriási mennyiségű tojásfelesleg van a keleti államokban és ennek következtében a világpiacra katasztrófálissá vált a helyzet.

A külföldi lapokban eleinte csak szörvényszerű jelentések láttak napvilágot a fenyegető krachról, de az újabb jelentések már adatokkal alátámasztott híreket közölnek arról, hogy a tojásüzlet megrendült és teljes összeomlással fenyeget. Ez az állapot közelről érinti a keleti termelő államok gazdasági köreit, amelyek

a nyugati tojástúlprodukcója és a nyugati államok felhalmozott tojásfeleslegének miatt kritikusan helyezték el a keleti államok tojásfeleslegét a világpiacra katasztrófálissá vált a helyzet.

mert ha a jelenlegi viszonyok nem változnak meg, kénytelenek lesznek a további tojásexportot beszüntetni, ami beláthatatlan következményekkel jár a keleti termelő államok gazdasági szempontjából. Ugyanis

ha keleti államok termelői nem tudják a nyugati államok egyre erősödő tojásfeleslegét eladni, az országok gazdasági szempontjából, Ugyanis

A tojáspiac katasztrófális helyzetét az egyik nagy külföldi szaklap a következőképpen indokolja:
„A háború után a nyugati államok: Németország, Franciaország, Olaszország, Svájc, Belgium, Hollandia, Anglia és Ausztria voltak a keleti termelő államok tojáspiacai. Ezek a nyugati államok korlátlan mennyiségű tojást vetettek fel, mert a tojás ezekben a jobbra ipari államokban luxuscikk volt. Az évek folyamán azonban nyugaton konszolidálódott a helyzet, a nyugati államok gazdasági is berendezkedtek a tojásfeleslegre és lassú, szívós munkával elérték azt, hogy felvehették a versenyt a keleti államokból exportált tojással.

A keleti termelő és export államokra az első csapást az angol piac elvesztése mérte.

Öt évvel ezelőtt Anglia megszűnt fogyasztó állam lenni, mert a belföldi termelés és gyarmatainak igen olcsó tojásfeleslegét fedezte a szükségleteket és nem szorultak többé a keleti államokból exportált tojásra. Az angol piac elvesztését intenzíven érezték a keleti termelő államok, elsősorban Jugoszlávia, Magyarország, Románia.
Az angol példát követték a többi nyugati államok is és felvették a versenyt a világpiacra a keletről behozott tojással. Belgiumban és a többi államokban is hatalmas baromfi-farmok létesültek, amelyekben 40.000—60.000 tyúkot tar-

Hotel Luvru
București, Strada Carol No. 4.
(a központi postával szemben.)

Szép világos szobák 100 lejtől feljebb. Hónapos szobák nagyon olcsó árban. Utazó urak kedvezményben részesülnek.

tanak, ezeknek a napi tojásfeleslegének 10—15.000 darab.
— Mi történt? — írja a külföldi szaklap. Előállt az a helyzet, hogy

a nyugati fogyasztó államokban a termelt és bevitt tojás mennyiségek következtében túlprodukcó állt be.

A nyugati államok gazdasági produkciója először fedezte a belföldi szükségleteket, később a termelt mennyiség már olyan nagy volt, hogy az eddig behozatalra szoruló államok maguk is piac után néztek és

kezdték kiszorítani a nyugati tojáspiacról az eddig egyeduralgok keleti államokat.

A katasztrófát ezután betetőzte, hogy a keleti államokban a tojásárak még mindig a közvetlen háború utáni szinten álltak. Vagyis a keleti államokban még mindig az a magas áron adta a termelő a tojást, amilyen áron a nagy kereslet és a nagy kivitelek idején is adta. Közben nyugaton a nagy termelés következtében hihetetlen mértékben leest a tojás ára és a drága keleti tojást nem lehetett többé a régi áron a nyugati piacokra dobni.

— Az eredmény az lett, hogy a keleti államok exportőrei elvesztették eddigi piacaikat és ezután csak úgy prosperálhattak, ha árban lejjebb mentek. Ezt csinálta azonban a nyugati államok kereskedelme is és

az utóbbi időben a keleti államok kivitele a nagy konkurrenciák következtében negyven százalékkal csökkent.

— Most — írja a lap — az a helyzet, hogy a nyugati államok kirakodó állomásain tojással megrakott vagonok óriási tömege áll, a hatalmas tojás mennyiséget nem veszi fel a piac és

az exportőr nem tehet mást, mint a tojást olcsó áron nagy veszteséggel elárverezni, hogy a megromlástól, ha még lehet, megmentse.

Azonban a tojás még így sem kell és például Londonban annyira pang a piac, hogy a vagonokban lévő tojás napokon és heteken keresztül kirakatlanul áll és kiszámíthatatlan, mi fog vele történni, nem fog-e az egész áru elromlani és értéktelenné válni. A külföldi piacokon így egymást érik az árverések és a tojást még 50 paras áron sem lehet eladni, holott Jugoszláviában a nagykereskedelmi ára 90 para. Ilyen áron többé nyugati piacra tojást eladni nem lehet.

A krizisből, amelybe a termelő keleti államok, így Jugoszlávia is, jutottak, egyetlen kivezető út van: a spekuláció megszüntetése és a nyugati és keleti piacokon mutatkozó árdifferencia kiegyenlítése.

A keleti államok csak úgy versenyezhetnek a nyugati államokkal, ha árban és minőségben jobbat produkálnak, mint azok, különben a nagy termelő államok elvesztik piacaikat és mint a külföldi lap írja: a termelő maga lesz kénytelen megenni a tojást.

A termelők a kedvező időjárás következtében nagy tojásfeleslegeket gyűjtöttek, de spekulációs szempontból nem adják el, hanem az idő hidegre fordulására várnak, amikor — remélik — jobb áron értékesíthetik árujukat. Nem számolnak azonban azzal, hogy

a tojás minősége a várakozás ideje alatt romlik

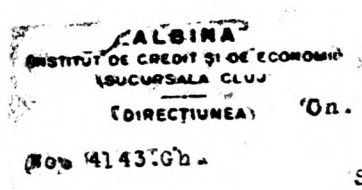
és hogy a nyugattal csak úgy lehet versenyezni, ha az árdifferenciát, amelyet a vám és szállítási kiadások úgy is súlyosbítnak, letörlik és ezzel továbbra is fenntartják a versenyt a nyugati államok termelőivel.

Tudja-e Ön mi lesz május 20-án? Ha akarja gazdag ember lesz önből!

Mert május 20-án lesz visszavonhatatlanul a Zsidó Kórház sorsjátékának a húzása.

Egymillió lei a főnyeremény

Olvassa el az alábbi levelet!

Societatea de Credit și Economie
Strada 4143 Sibiu
Prin această confirmare, eu prezidenția societății D-Voastră a depus azi în bani la casieria noastră suma de:
Lei 2.700.000.- / două milioane șapte sute mii /
cu destinația irevocabilă, ca din suma această să plătim câștigătorilor sumele ce le vor compete în baza lozurilor emise de D-Voastră în urma autorizărilor Ministeriului de Interne dată sub Nr. 4173/1929.
Eu am la cunoștință declarația obligatorie, că tragerile lozurilor /- câștigătorilor / se va ține necondiționat la 20 Maiu 1930, iar noi obligăm să plătim câștigătorilor sumele ce le vor compete în cadrul sumei de Lei 2.700.000.- zis două milioane șapte sute mii Lei.

Albina Bankhoz
Magyar Nemzeti Bank

A Kórházegyesület már befizette az Albina Bankhoz az összes nyeremények értékét

2,700.000 leit

és a május 20-án visszavonhatatlanul megtartandó húzás nyeremények kifizetésére kötötte le.

Kisérlelje meg tehát Ön is a szerencsését! Vegyen zsidó kórház sorsjegyet.

Száz leierért egymilliót nyerhet!

Oroszországban nem bűn a bigámia

A berlini bíróság felmentett egy német mérnököt a bigámia vádjáról, mert egy második házasságát Oroszországban kötötte, ahol a törvények büntetik a kétnevelést

Berlin, február 1. A berlini esküdtbírósi bigámia miatt vonta felelősségre Sch, művezetőt, aki anélkül, hogy Szovjet-Oroszországban első feleségétől elvált volna, másodsorban megköltözött. A vádlott azzal védekezett, hogy Oroszországban ugynevezett szovjetházasságot kötött és abban a hitben élt, hogy a házasság Németországban érvénytelen, különösen mivel Oroszországban elegendő, ha a házasság felek utovelükkel felszerelve megjelennek az anyakönyvezetői hivatalban és bejelentik, hogy egymással házasságra öhajtanak lépni. Doktor Freund jogi szakértő igazolta a vádlott állítását. A szakértői vélemény legérdekesebb pontja az volt, hogy Oroszországban nem képez büntetendő cselekményt a kettős házasság, mivel a büntető törvénykönyv nem tartalmaz erre vonatkozó rendelkezéseket. A bíróság elnöke a szakértői véleményből levonta a következtetéseket, amelyben kijelentette, hogy ezerszer Oroszországban mindenki annyi feleséget vehet magának, amennyit akar. A szakértő helyben hagyta, hogy tényleg akadtak emberek, akik levonták ezt a következtetést is. Dr. Freund szöveg szerint a következőket mondta: „Ez tényleg igen gyakran előfordul!” A szakértő a kijelentése óriási derűtséget keltett a hallgatóság soraiban. A bíróság rövid tanácskozás után felmentette a vádlottat a vád és annak

A kormány a kommun

Az averescanusok Er
București-Bukarest,
Tegnap lejárt a megy
tám benyújtásának hat
miniszteriumhoz beér
alapján ma már tisztá
arról, hogyan vesznek
5-én eldöntésre kerül
a politikai pártok.

A nemzeti parasztp
szes megyében állito
megyékben ugynevez
vették fel magukat
jelöltjei, minthogy az
lisok politikai jelleget
soknak, a nemzeti p
ken a helyeken külön
be.

A liberálisok Csik
Câmpulung megyéket
csak mindenütt beny
ták.

Az averescanusok e
tároztak, hogy nem v
zelgő választásokon,
és községi választás
kormányellenesnek de
tási törvény alapján ta
azonban nyolc megyé
törték jelölő listákat.
vetkezők: Dumbovita
Jasi, Ilfov, Putna, Sto
és Vlasca. Mint ebb
ben és általában a
az averescanusok se
jelöltek.

A lupisták 17 megy
a választási küzdelem
A cuzisták összesen
törték be jelölő lista
sani Balti, Bacau, J
man és Covorluiu.

A kommunisták eg
a beszarabiai Tighina
a választásokon. A M
székmegegyében, a né
gyében mennek öná
lasztási küzdelembe.
ták négy bukovinai
tak jelöltek.

Bra
den
lotá

București-Bukarest
cotroceni palotában
cepció alkalmával ki
dott le. A kormány
niszterelnökkel elükk
lentek meg a palotá
nőnek alkalmából sze
fejezzék ki. Ugyanak
vezérei is megjelent
lotában. A liberális
ben Bratianu Vintila
Angelescu jelentek
leg távollattartották m
litikusok csoportját
kerülték, hogy köszö
ket.

A liber
régens
nak.

București-Bukarest
Duca, Angelescu és
párti vezérek sürgös
régentanácstól. Val
ni akarnak az ellen,
több regati megyéb
ellenzéki érzelmű v
lasztási igazolványok
zen kívül tiltakozás

**Fizetés-
képtelens
gyorsan
Hirsch
B R A
Str. Portii (K
Megbízhatóságáról
ismert. Iparigaz
delmi t**

február 2
 0-án?
 mből!
 mény
 1930
 D-Voag
 gatorilow
 in uraa
 trágera
 1930.
 pete in
 Lei
 nyeremények
 erhet!
 ön a
 ádjá alól, mert
 rvények nem
 élet indoklásában
 émet polgárt kü
 ményekért csak a
 vonni, ha a p
 földön is büntetett
 RA
 rpek
 mes
 szolij

A kormánypart mindenütt, a cuzisták hét, a kommunisták egy megyében veszik fel a választási küzdelmet

Az averescanusok Erdélyben nem állítottak jelölteket. A liberálisok lapja a régenstanácsnál tiltakozik a vojnikok ellen

București-Bukarest, február 1. — Tegnap lejárt a megyei választási listák benyújtásának határideje. A belügy-minisztériumhoz beérkezett jelentések alapján ma már tiszta képet alkothatunk arról, hogyan vesznek részt a február 1-én eldöntésre kerülő választásokban a politikai pártok.

A nemzeti parasztpárt az ország összes megyéiben állított listát. Egyes megyékben ugynevezett polgári listára rúdtették fel magukat a kormány párt jelöltjei, minthogy azonban a liberálisok politikai jellegű listákat a választásoknak, a nemzeti parasztpárt ezen a helyeken külön listákat is nyújtott be.

A liberálisok Csik, Udvarhely és Cămpulung megyék kivételével ugyan-estek mindenütt benyújtották jelölő listáikat.

Az averescanusok eredetileg úgy határoztak, hogy nem vesznek részt a közelebbi választásokon, miután a megyei és községi választásokat az általuk alkalmatlanul ellenesnek deklarált közigazgatási törvény-alapján tartják meg. Utóbb azonban nyolc megyében mégis benyújtották jelölő listáikat. A megyék a következők: Dumbovita, Gorj, Dorohoiu, Jasi, Ilfov, Putna, Storoinet, Teleorman és Vlasca. Mint ebből kitűnik, Erdélyben és általában a csatolt területeken az averescanusok sem igen állítottak jelölteket.

A lupisták 17 megyében vesznek részt a választási küzdelemben.

A cuzisták összesen 7 megyében nyújtották be jelölő listáikat, éspedig: Botosani, Balti, Bacau, Jasi, Radauti, Roman és Covurlui.

A kommunisták egyetlen megyében, a beszarábiai Tighinában vesznek részt a választásokon. A Magyar Párt Három székelyországban, a németek Székelyországban mennek önálló listával a választási küzdelemben. A szociáldemokraták négy bukovinai megyében állítottak jelölteket.

Bratianu Vintila incidense a cotroceni palotában.

București-Bukarest, február 1. — A cotroceni palotában a tegnapi déli recepció alkalmával kinos incidens játszódott le. A kormány tagjai Maniu miniszterelnökkel élükön, testületileg jelentek meg a palotában Ileana hercegnőnek alkalmából szerencsekívánataikat fejezték ki. Ugyanakkor a többi pártok vezetői is megjelentek a cotroceni palotában. A liberális párt képviselőiben Bratianu Vintila és adjutánsa, dr. Angheliescu jelentek meg, akik tüntetőleg távoztartották magukat a többi politikai csoportjától és még azt is elkerülték, hogy köszöntsék a minisztereket.

A liberális vezeték újra a régenstanácsnál tiltakoznak.

București-Bukarest, február 1. — Duca, Angheliescu és Saveanu liberális párti vezeték sűrűs audenciát kértek a régenstanácsból. Valamennyien tiltakozni akarnak az ellen, hogy a hatóságok több régi megyében vonakodnak az ellenzéki érzelmi választóknak a választási igazolványokat kiadni. Duca ezen kívül tiltakozását fogja a régen-

tanácsnak a vojnik-szervezetek ellen bejelenteni, miután ezek a szervezetek erőteljes terrort fejtenek ki, hogy a választások eredményét meghamisíthassák.

Popovici Mihai hazaér érkezett.

București-Bukarest, febr. 1. — Popovici Mihai volt pénzügyminiszter szombaton este hét órakor az Orient expresszel a fővárosba érkezett. A volt pénzügyminiszter Bécsből jött, ahol Vaida belügyminiszterrel folytatott több ízben is megbeszélést. Mironescu külügyminiszter és Lugosanu miniszterelnökségi államtitkár St. Moritzból jövet, ugyan-estek kiszálltak Bécsben, hogy a belügyminiszterrel találkozhassanak. Vaida Mironescu, Lugosanu és Popovici együttes megbeszélést tartottak, amelynek tárgyát egyes lapok közlése szerint kizárólag Popovici Mihálynak a kormányba való visszatérése képezte.

A bankszövetség küldöttségileg tiltakozott az adóeltitkolási törvény ellen

București-Bukarest, február 1. Tegnap este Blanc Arisztid a Marmarosch Bank, Stefanescu, a Banca Românească és Kaufmann Oszkár a Banca de Credit vezérigazgatói megjelentek Madgearu pénzügy-

miniszternél, ahinek előterjesztették a bankszövetség memorandumát, amely szerint az adóeltitkolásról szóló törvényvégrehajtása súlyosan érinti a bankok érdekét. A pénzügyminiszter hosszabb meg-

beszélést folytatott a nagybankok képviselőivel, majd ígéretét tette, hogy sürgősen intézkedni fog a memorandumban foglalt kívánságnak megfelelően az adóki-vető szervek utasítására.

Rist március elsején mégis elhagyja Romániát

A kormánynak nem sikerült rábírnia a pénzügyi szakértőt, hogy itt tartózkodását még egy évvel meghosszabbítsa

Bukarest-Bucuresti, február 1. Ellen-tes hírekkel szemben az „Adeverul” azt írja, hogy Charles Rist a közeljövőben mégis elhagyja az országot. Ristnek a Banca Nationalával kötött szerződése március végén jár le. A kormány igyekezett oda hatni, hogy a szakértő továbbra is töltsen be ellenőri szerepét a Banca Nationala mellett, annál is inkább, mert a

kormány többször vette hasznát Rist értékes tanácsainak. A francia szakértő azonban közölte a kormánnyal azt az elhatározását, hogy április elején elhagyja az országot. Rist azzal indokolja távozását, hogy az ő feladata a stabilizációval kapcsolatos pénzügyi műveletek ellenőrzése volt. A francia szakértő a lej stabi-

lizálását a kormány által foganatosított intézkedések következtében biztosítottának látja és épen ezért fölöslegesnek tartja, hogy továbbra is az országban maradjon.

Az „Adeverul” értesülése szerint Rist Spanyolországba utazik, ahová ugyancsak azzal a céllal hívják, hogy a pezeta stabilizációjának műveleteit ellenőrizze.

Egy máramarosi kereskedő borzalmas autószerencsétlensége Bukovinában

Az autó hét méter magasságból a Moldova patakba zuhant — Egy halott, négy súlyos sebesült

Csernovitz, febr. 1. — Tegnap reggel a radauti-seletini utszakaszon borzalmas autószerencsétlenség történt.

Egy automobil sofförje Radautiban négy utast vett fel. Az autó Biodina község közelében összeütközött egy szekérral, azonban az összeütközés olyan erős volt, hogy az automobil hét méter

magasságból a Moldova-patakba zuhant. Az autó izzó-porrá tört, az utasok súlyosan megsebesültek. Négy embert, ezek között a soffört is, életveszélyes sebekkel a kórházba szállították. Egy máramarosi kereskedő, akinek a személyazonosságát még nem sikerült

megállapítani, szörnyet halt. A máramarosi kereskedő harmincegy év körüli és üzleti ügyek elintézése céljából tartózkodott Radautiban.

A Radauti csendőrség az autó-katasztrófa ügyében megindította a nyomozást.

Ma délután három órakor temetik a tragikus sorsu Lőrinczi dr.-t

Bóniné az öngyilkosságot megelőző napon kijelentette, hogy Lőrinczi vagy fizet egy félmilliót, vagy elhazza a notáját. Megindul a vizsgálat, hogy kit terhel a felelősség Lőrinczi haláláért

Cluj-Kolozsáar, február 1. (Az Uj Kelet tud.) Lőrinczi Sándor dr. tragikus esete még mindig izgatottan foglalkoztatja Kolozsvár és Erdély közvéleményét. A közvélemény nem tud belenyugodni ebbe a sorsfordulatba, amely egy nemes és képzett és intellektuel életét követelte. Dr. Lőrinczi Sándor olyan egyéniség volt, akinek becsületét a siron túl is meg kell védelmezni és nemcsak a családja, hanem mindenki, aki emberségesen gondolkodik, úgy érzi, hogy követnie kell Lőrinczi esetének teljes tisztázását.

Rövidesen tisztázódni fog az eset a hatóságok előtt is. Bóni Miklósné szerepe napról-napra jobban tisztázódik. Amint ma megtudtuk, az asszony az elmúlt napokban egyik szomszédjánál, a Stiasny-családnál jelent meg, ahol elmondotta, hogy mi történt a leányával. Stiasnyé jól ismerte dr. Lőrinczit és csodálkozva kér-

dezte az asszonytól, hogy tud elhinni ilyesmit erről a talpig robilis emberről.

— Mindegy — mondotta Bóni Miklósné — tönkretette a gyermekem jövőjét!

— Hogy tette tönkre, hiszen a gyermek ártatlanságán semmi sérelem nem esett?

— De tönkretette a gyermek szívet és megméltelyezte a lelkét. Ezt a frázist az asszony uton-utfélen használja. Stiasnyének azonban mást mondott:

— Vagy fizet egy félmilliót, vagy elhuzom a notáját. Nagyon rosszul csináltam — folytatta — mert megegyszer el kellett volna küldjem Annust a doktorhoz és el kellett volna rejtőzködnöm valahol a közelben, hogy halljam, mit csinál a gyermekkel. Persze, hatósági embert kellett volna magammal vinnem. Akkor aztán biztos lett volna pénz. Még pénteken is, amikor Lőrinczi dr.

öngyilkosságáról mindenki tudomást szerzett, Boniné még mindig szidalmazta Lőrinczi Sándort. A kisleány egyébként — tanuk bizonyossága szerint — amikor kijött Lőrinczi Sandor rendelőjéből, egyáltalán nem volt feldúlva. M-ga mondta, hogy amikor kijött az orvostól, összetalálkozott egy barátjával, akivel együtt elmentek a Csozó moziba jegyért. Teljesen fantasztikus dolog tehát az egész kálitözerről szóló mese. Akik a Lőrinczitől való távozás után találkoztak a kis Nusi-val, semmi különöset nem észleltek rajta. Egyik igen értelmes, 11 éves kisleány barátja elmondotta, hogy iskolai dolgokról beszélgettek. Mindezeket a vallomásokat a rendőrség is jegyzőkönyvbe fogja venni.

Itt említjük meg, hogy Lőrinczi Sándor dr. temetése vasárnap délután három órakor lesz a Majális-uccai új temetőböl.

Árverési hirdetés.

Február 3-án, d. u. 3 órakor és folytatólagosan a következő napokon február 7-ig bezárólag, ugyanazon órában, nyilvános árverésen Clujon, a Calea Regale Ferdinand 19 sz. alatti ház udvari áruraktárában közbenjövetelemmel késedelmes adós kárára és veszélyére, az írásbeli megállapodás és a kereskedelmi törvény 306 szakasza értelmében el fog adatni: 208 férfi öltöny és kabátsszövet 395.000 lei összértékben. Az áru egyes öltöny és kabát méreteiben kikülfaltási áron alul is eladatnak. A vevő köteles a vétel árát azonnal készpénzben kifizetni és ezen felül az állami illeték is 6% terheli.

Cluj, 1930. január 31.

(P. H.) Dr. Alexandru Pop, notar public.

**Fizetés-
képtelenségeket**
 gyorsan egyeztet
Hirsch Dávid
 BRASOV
 Str. Porții (Kapu-utca) 31.
 Megbízhatóságáról 35 év óta élőben ismert. Iparigazolványos kereskedelmi ügynök.

Garantálja a kazánjai működésének biztonságát.

 Minden esetben, alacsony és magas nyomáshoz, raktáron van a
KAMARIT & MEDER
 cégneél BRASOV, Strada Mihail Weisz No. 15.

Moszkva utasítására világszerte megélnék a kommunista agitáció Hatalmas tüntetésekre készülnek a berlini és hamburgi kommunisták

A berlini rendőrség a legnagyobb erővel lép fel a rendbontók ellen. Hetven berlini kommunista vezetőt letartóztattak. Vilmában és Budapesten is megélnék a szovjetügynökök munkája

Berlin, Február 1. — A világ minden részéből újabb nagyarányú kommunista mozgolódásokról érkezik hír. Minden jel arra vall, hogy Moszkva utasítására az összes nagyipari országok proletárriátságának egy része forradalmi tüntetésekkel és megmozdulásokkal akar zavart kelteni. A jelek szerint a legerősebb megmozdulások Németországban várhatók, ahol különösen Berlin és Hamburg lesznek a felvonuló kommunista tüntetők hadszínterei. Ha nem is ilyen nagyarányú nyugtalanságokat, de komoly megmozdulásokat jelentenek Lengyelországból is, sőt a budapesti rendőrségnek is tudomására van újabb kommunista megmozdulások lehetőségéről, amelyekkel szemben rendőri kényszerítéseket állítottak be.

erős. Incidens eddig nem történt, csak röpcédulaterjesztéket tartóztattak le.
Vilmában és Budapesten is....
Páris, február 1. — Varsói jelentés szerint a vilnai kerületben megélnék

a szovjet ügynökeinek munkája. A hatóságok bizonyítékokat szereztek be arról, hogy a kommunista agitátorok a parasztokat és munkásokat zavargásokban való részvételre buzdítják. Haminc agitátort sikerült letartóztatni.

Budapest, február 1. — A rendőrség a magyar fővárosban is felkészült arra, hogy a kommunisták esetleges rendbontó kísérleteivel szembeszállhasson.

Egyre féktelenebb brutalitások jegyében folyik a megyei választások kampánya

Erdély kivételével az egész országban véres verekedések tarkítják a választási agitációt

A kormány a legerélyesebb eszközökhöz nyúl a kommunista és a cuzista fullkapások előrése érdekében

București-Bukarest, febr. 1. — (Az Új Kelet tudósítójától). — Már csak néhány nap választ el a megyei választásoktól. A választási propaganda az ország összes részeiben a legnagyobb erővel folyik. Mig Erdélyben az előkészületek a legnagyobb rendben történnek, — miután az ellenzéki pártok a biztos vereség tudatában nem kezdtek komoly propaganda-hoz a kormány-párt választási kampányával szemben, — a régi királyság öt nappal a választások előtt már véres verekedésektől és incidensektől hangos. Braila és Román megyékben ismételtén véres összetűzésekre került sor a liberális és a nemzeti parasztpárti vojnikok között. A Braila megyei Ciocara-Doicești községben a liberális parasztpárt lapja megütközött saját lakásán Victor Georgescu községi primárt, akit véresre vertek. A támadás értelmi szerzőit letartóztatták és elzárták a brailai ügyészség fogházába. Moreanu községben Sasu liberális vezér egyik pártbírájának házában érkezőt hivatott egybe. Stan Condru primár-helyettes felhívta Sasu figyelmét arra, hogy a törvény értelmében magánlakásban nem szabad választási gyűlést tartani. A gyűlés résztvevői erre rátámadtak Condrutra és véresre verték, úgy hogy kórházba kellett szállítani.

megőrzésére hívja fel a lakosságot.
A kormány hivatalos kommunikéttett közölte, amelyben leszögezi, hogy az extremisták agitátorok úgy a kommunisták, mint a cuzisták ellen a legenergiussabb rendszabályokat fogják fogantatni, amennyiben azok propagandájukkal az állami és társadalmi rendet veszélyeztetik. A csendőrlégió parancsnokai és a rendőrségek vezetői állandó kontaktusban lesznek az egyes tartományi igazgatóságokkal. A kormány a tartományi igazgatóságokat teszi felelőssé a hatáskörükbe tartozó területeken fogantatandó rendszabályokért.

történt Botosani megyében is. A cuzista szervezet kénytelen volt több nyugdíjas felkérni a jelölés elvállalására. A lista így sem volt az előirt terminusban letehető és a cuzista szervezet utólag egészítette ki a szükséges számra a jelöltek listáját. A többi politikai pártok tiltakozásukat jelentették be a lista letételének e különös módja ellen és megkontestálták a cuzista listát. A kontestáció fölött a botosani törvényszék fog dönteni.

A kormány ismételtén szigorú rendelkezést adott ki a rend fenntartása érdekében. Vezetőköröket komoly aggodalommal tölti el az a gyújtó agitáció, amelyet egyrészt a kommunisták fejtenek ki Beszarábiában, másrészt pedig a cuzisták a régi királyság és Beszarábia egyes megyéiben. A kommunista agitáció felsőbb köröket is komolyan nyugtalanítja.
Samsonovici tábort, a román hadsereg vezérkari főnöke tegnap délután audencián jelent meg a régensztanács előtt és felvilágosításokat adott a beszarábiai helyzetről. Moldovan beszarábiai tartományi igazgató kiáltványban fordult Beszarábia lakosságához, amelyben nyugalomra és hideg vérének

Mint ismeretes, a cuzista szervezetek elhatározták, hogy külön listával vesznek részt a közelgő választásokban. A választásokon való részvétel azonban sok helyen súlyos nehézségeket okozott az antiszemita szervezeteknek, mert nem egy megyében előfordult, hogy még a jelölő listák letételéhez szükséges pártbírákat sem tudták összehozni. Ez

A nemzeti parasztpárti manifesztummal fordul a választókhoz. A manifesztum a lakosság támogatását kéri a kormánylista számára azzal, hogy a nemzeti parasztpárt győzelme a községi adóminisztériónak a liberális tiránia által való felszabadítását és a decentralizáció egészséges elvnek megvalósulását jelenti. A kormánylista győzelme — írja a manifesztum — véget fog vetni a központi mindenhatóságának.

Mihalache kijelentette a minisztertanácsnak, olcsó épület és tűzifával látják el a szegény lakosságot

București-Bukarest, febr. 1. — A kormány tagjai szombat délután öt órákor minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács Mironescu külügyminiszter referált a hágai tárgyalások eredményeiről. Közölte a minisztertanácsal a keleti jóvátétel, valamint a német jóvátétel kérdésében a hágai konferencia által hozott határozatokat és örömmel szögezte le, hogy a megegyezés következtében a román agrárreform kérdése végleg kikerült a nemzetközi viták szférájából.
Ion Mihalache földmívelésügyi miniszter expozét tartott ezután a minisztertanács előtt azokról az intézkedésekről, melyeket a szegény sorsu la-

kosságnak olcsó épület- és tűzifával való ellátása érdekében tervez fogantatni. A minisztertanács aprobálta Mihalache előterjesztéseit, majd az államvasutak munkás biztositó pénztárának reorganizációjára vonatkozó törvényjavaslatot vitatta meg.

Végül bizottságot neveztek ki, amelynek feladata lesz annak ellenőrzése, hogyan hajtották végre a miniszteriumok reorganizálására vonatkozó törvényt és hogyan történt meg a tisztviselőinkadrálása. A bizottság tagjai Boila Romulus, Paul Negulescu és Alexianu egyetemi tanárok, Telianu pénzügyi és Marinescu belügyi államtitkárok.

Ahitató

Aki most sz...
Valamelyik napon kor a kiállításról...
környékén levő lakások, hogy megtámadtam, mert akik az...
dolgos hajó és kikötő...
lajdonképeni barcelo...
ta ulmánnyozni.

Igy jutottam egy kávéház terraszára, megfigyelni a spanyol Sarokban foglaltak mellett. Jelenlétemre...
csodálkoztak, bizonyos...
első, akik ilyen időb...
hozzájuk.

Bus melódia...
Ekkor kilépett a...
villogó szemű, csont...
hetett 32-35 éves.

A bár tulajdonosa...
és valamit a fülebe...
A táncosról adott...
netet.

Vezetője volt Zara...
lista mozgalomnak é...
valami terrorista akc...
tendőt és most kerül...
táncában a kiszabad...
mutatni.

A kiszabadult emb...
hadság csapongó boldo...
cával, hanem a fogság...
Apró, tüpező lépésekbe...
és lekonyult feje bizo...
got nem arult el. A...
volt ez; tempiómot...
ből az éjszakába.

Először egyedül jár...
sai aprók és szakadoz...
a szív mélyéről felt...
szélesedtek az ütemek...
kezeit, táncra hívón.

Odalépett melléje...
ugyanabban a lépés...
mozdulattal táncolt...
a zene, pezsdülés szá...
egymás után mentek...
kások a táncba.

Es amikor bezárult...
lyemkendőjét a leány...
a derekán, csipőjére r...
penderült a körbe.

Ekkor a tánc egész...
dődött. A leány elei...
mintha idomított kis...
a közepén. De szután...
felpezdültek, az apró...
ujszerű ritmusai járul...
tett kezét kinyújtott...
versenyt kigyórtak de...
ütemével. A férfiak...
votte a női táncot. I...
nek a táncnak a vallá...
ha arabokat látott vo...
z önfeléd, egyre h...
gesztusokban valóban...
mórok vallásos odaadá...

A spanyol tánc ily...
mint amelyekenk...
készséges és ahítatos...
rek érés ritmusai fé...
tánc formájában.

Különös észleket...
az ember. A rambán...
boltot láttam, ahol es...
országokat árulnak...
preparátumokat, poro...
és külön fogport hűl...
kat orral való felszip...
esőlétre, hajmosásra.

Ma veg...
hol...
fiús erővel ebred. A ma...
sege, tej- és de...
miut gyermekeinek...
nyigon sok esetben a...
nénye. Ezért van szükség...
nek Dr. Katona, az...
csoklás és hasz...
Darmoi-t kérjen, es...
huzza meg önként és...
nyúlást. — Egy dobo...
20-30-szori h...

A készülő kommunista eseményekkel kapcsolatban a következő újabb tudósításokat regisztrálhatjuk:

A németországi kommunisták moszkvai utasításra ma és holnap nagyszabású tüntetéseket terveznek. A rendőrség erővel óvintézkedéseket fogantatott. Erős rendőri járőrök járják be az egész várost és már tegnap estétől kezdve megkettőztették a rendőrszemeket is. A birodalmi főváros utcáin kerékpáros és lovasrendőrpátrullok cirkálnak s a forgalmasabb pontokon gépfegyveres osztagokat is állítottak fel.

A rendőrfőnökség plakátokon idézte emlékeztetőbe a közönséget, hogy mindennemű nyilvános felvonulás és demonstráció tilos és a rendbontókkal szemben a hatóságok a legnagyobb erővel fognak fellépni.

Ma délelőtt a rendőrség a kommunista vezetőket titkos értekezleten tetten érte és letartóztatta. A titkos gyűlés vezetői, számszerint hetvenheten a rendbontások előkészítésével foglalkoztak

s a kommunisták tiltott felvonulásának utvonallát állapították meg. A karhatalom a titkos rejtékhelyen való megjelenésekor megadásra szólította fel a kommunista vezetőket és sikerült őket őrizetbe venni. A rendőrök a letartóztatottakat teherautókra tették és a rendőrfőnökségre szállították be. A kommunista vezetők megmozgásakor többeknél revolvért, ólmosbotot és tört találtak. Rendőrségi közlés szerint az őrizetbe vettek között több birodalmi gyűlési és tartománygyűlési képviselő is van. A letartóztatottakat ma és holnap semmi esetre nem helyezik szabadlábra s azt remélik, hogy a vezetők nélkül maradott kommunista rendbontókkal szemben a rendőrség könnyen fog elbánhatni.

Hamburgban újra vér folyt.

Berlin, Február 1. — Hamburgban tegnap délután újabb munkanélküli zavargások voltak. A munkanélküliek három ezer főnyi tömege Sagebiel városrészben tartott gyűlést után tüntető menetbe fejlődött fel s összeütközésbe került a karhatalommal. A tömeg egy része a német nemzeti kereskedelmi alkalmazottak palotájának építkezésénél köveket, téglákat és vasdarabokat ragadott meg s ezekkel dobálta a karhatalmat. A rendőrök újra kénytelenek voltak löfegyvereiket használni s azután gummibotjaikkal megtisztították az utcákat a zavargóktól. Husz letartóztatás történt.

A Holstein tér, ahol a munkanélküliek ma délután gyűlést tartanak, megerősített táborhelyhez hasonlít. A kivonultatott karhatalom rendkívül

Eredményesen előkészíték különbözőzetire, érettségi vizsgálatokra!
Méréselt honorárium!
Dr. Katona Artur
BUDAPEST, IX. Ráday-utca 41.

ROYAL Amerikai írógépek legújabb modeljei szenzációk
Mielőtt írógépet vásárolna, saját érdekében feltétlenül kérje ezen gép vételkényszer nélküli bemutatását. — **Royal nagy gép 92 betűvel.** — **Royal Portable 88 betűvel.** Minden nagyobb városan képviselve. Vezérképviselet: **Goldstein, Oradea, Str. Avram Janca 5, Telefon 2-97 szám.**

MEGJELENT!!!
Mihnea Pál bejelentőhivatali főnök szerkesztésében
Cluj város cím- és lakásjegyzéke!
Az I. kötet ára 200 lei.
11-ik kötet nyomás alatt s a legközelebb időn belül megjelenik. Tartalmazza: az addig történt összes változásokat, új bejelentéseket, orvosok, ügyvédek, kereskedők, iparosok, intézetek hiteles címtárát. Megrendelhető a szerkesztőnél: **Str. G. Berthelot [Eötvös-u.] 21/a.**

Abdul Hamid volt török szultán örökösei kiegészítik a török kormányt
London, február 1. Abdul Hamid volt török szultán örökösei a török kormányt hat millió fontban egészítik ki a köztársasági kormányzat által kisajátított szultáni birtokokért. A pereskedés így ebben az ügyben megszűnik, de tovább folytatják az örökösök a pert a két százmillió font értékű moszuli petróleumforrások kártalanítási összegéért.

Művész
perzsaszőnyeg
szővött gobelin, iszlamani függöny, kiföldi fonalak, szövökellékek legálányosabb beosztású formák.
SCHULHOF EMILNÉ
Oradea, Str. En. Ciocoranu (Új-u.) 14

Ahitatos, spanyol tánc egy éjszakai lokál előtt

Aki most szabadult ki a börtönből — A köhögések gyógyboltja — A sálas ember — Csacsi és rendőr

Valamelyik napon késő este lett, amikor a kiállításról hazajöttem a kikötő környékén levő lakásomra. Figyelmeztettek, hogy megtámadástól nem kell tartanom, mert ahák arra felé lógnak, békés, dolgos hajó és kikötő munkások, ők a tulajdonképeni barcelonai nép, érdemes őket tanulmányozni.

Igy jutottam egy csöndes tere, kicsi kávéház teraszára, ahol alkalmam nyílt megfigyelni a spanyolok táncát.

Sarokban foglaltam helyet egy asztal mellett. Jelenlétemen egyáltalában nem észleltek, bizonyára nem voltam az első, ahák ilyen időben ellátogatni szokott hozzájuk.

Bus melódiaira gyújtott a tamburás. Először egyedül járta a táncot. Ritmusai aprók és szakadozottak voltak, mint a szív mélyéről feltörő zokogás. Aztán szélesedtek az ütemek, a táncos kitarta kezét, táncra hívón.

Odalépett melléje egy marcona ifju és ugyanabban a lépésben, ugyanszáll a mozdulattal táncolt vele együtt. Elénkült a zene, pezsdülés szállott a csontokba és egymás után mentek a matrózok és munkások a táncba.

Először egyedül járta a táncot. Ritmusai aprók és szakadozottak voltak, mint a szív mélyéről feltörő zokogás. Aztán szélesedtek az ütemek, a táncos kitarta kezét, táncra hívón.

Odalépett melléje egy marcona ifju és ugyanabban a lépésben, ugyanszáll a mozdulattal táncolt vele együtt. Elénkült a zene, pezsdülés szállott a csontokba és egymás után mentek a matrózok és munkások a táncba.

Es amikor bezárult a tánc, nagy segítségemre jött a lány negédesen átvetette a derekán, csipőjére rakta a kezét és bependerült a körbe.

Ekor a tánc egészen új ritmusa kezdődött. A lány eleinte csak topogott, mintha idomirott kis öské táncolt volna a közepén. De szután a ritmusok megint telpezdültek, az apró lépésekhez a test ujszerű ritmusai járultak, a lány mellre tett kezét kinyújtotta és kémozdulatai versenyt hígyétek derekának és lábainak ütemével. A férfiak táncra pontosan követte a női táncot. Itt bontakozott ki ennek a táncnak a vallási karaktere. Mint ha arabokat látott volna az ember. Ebben az önfeladás, egyre hullámzó és változó gesztusokban valóban felbontakozott a mórrok vallásos odaadása és asalinok özöme.

A spanyol tánc ilyen és nem olyan, mint amilyennek a külföldön ábrázolják. Bensőséges és ahítatos. A vallásos emberek érzés ritmusai fejezödnék ki benne tánc formájában.

Különös üzleteket talál Barcelonában az ember. A rambán egyenél több olyan boltot látam, ahol csakis köhögés elleni orvosságokat árulnak. Egészen különös preparátumokat, porokat a kézre, a fülbe és külön fogport hűlés ellen. Folyadékokat orral való felszippantásra, hónalj-dörögtölésre, hajmosásra.

Különös üzleteket talál Barcelonában az ember. A rambán egyenél több olyan boltot látam, ahol csakis köhögés elleni orvosságokat árulnak. Egészen különös preparátumokat, porokat a kézre, a fülbe és külön fogport hűlés ellen. Folyadékokat orral való felszippantásra, hónalj-dörögtölésre, hajmosásra.

Különös üzleteket talál Barcelonában az ember. A rambán egyenél több olyan boltot látam, ahol csakis köhögés elleni orvosságokat árulnak. Egészen különös preparátumokat, porokat a kézre, a fülbe és külön fogport hűlés ellen. Folyadékokat orral való felszippantásra, hónalj-dörögtölésre, hajmosásra.

AMIG ÖN ALSZIK A DARMOL DOLGOZIK

Ma este mielőtt lefekszik, vegyen be Darmolt és holnap reggel jó kedvvel és hisz erővel ébred.

Alma táncos idősége, tej- és dehidratáció, valamint gyermekeinek csúszkálása ugyanis nagyon sok esetben a székrekedés következménye. Ezért van szüksége önnek és gyermekeinek Darmolra, az enyhe és biztonságos **csúszkálós hashajtóra**. Kifejezetten Darmolt kérjen, mert csak a Darmol huzza meg önmagát és családját a várvárt enyhlést. — Egy doboz ára 30 lei és elég 20-30-szori használatra.

Általában nagy köhögés észlelhető az országban. Ezt a gyors időváltozás okozza; némelykor pillanatok alatt két-három fokos hőmérséklet áll be. Hűsítő, borító ember szervezete nem eléggé edzett ilyen ellen és ennek következménye a tömeges nátha és bronchitis.

Kérdem az üzletben: miért nem árusítanak sálokát is?

— Mert arra megint speciális üzletek vannak.

— Miért hirdetik tt S. uchaz Monterra páter vegetárius előadását. Tndják-e önök, hogy a vegetárius ember éppen az időjárás-összeeséyleivel szemben a legellenállóbb?

A boltosok-férfj és feleség — meghökentek.

— Igen, igen — erősítem — a vegetarizmus, a köhögés esztűt ellensége.

Férfj és feleség összenéznek.

— Az asszony... az ártészó bőrű vörös északi spanyol szépségek egyike — kinyitja a kirakat ablakát és beveszi a hirdetőmenyt.

— Ettől még megtarthatja az előadást!

— Magtarthatja, de nem lesz közönsége.

— Hogy, hogy?

— Holnap egy másik páter plakátját függesztjük ki, aki be fogja bizonyítani, hogy a vegetarizmus: úgy legyöngíti a szervezetet, hogy a legkisebb időváltozás az embert a sírba viszi.

— Ha bizonyítja, az más — mondom rezignálta. Az emberek nagy általánosságban nem szeretnek lassítani a sírba.

— Pszuziált ajánlott a szép világos nő, de nem vásároltam, ragaszkodtam a sáshoz, amivel azonban legnagyobb sajnálatára nem tudott szolgálni.

Sálért nem kell a „külön üzletbe” menni. Az utcán árulnak nagy tömegben különböző minőségű, riktó színű és szolid sálokát éppen olyan lármában, mint az ujságokat. Olcsón. A legdrágább másfél pezeta.

Es ha vettél egyet, a sálkereskedő titokzatos zsebek mélyétől előszed egy sorsjegycsomót, egy cigaretta sziphákból álló kollekciót, hajtüket, szappant, spanyol viaszot. Ha milderre nincs pillanatnyi szükséged, jux dolgokat és játékszereket fog kihalászni olyan kedvesen, annyi össze nem hasonlítható grandezzával ajánlja, hogy örülj, ha ennek az embernek szivességét tehetted.

Mindezt tapasztalhatod a különbséget, ami közötté és a levantei utcai árus között van. A levantei, ha elintézte veled a vásárt, nem ismer többé, de a spanyol megkérdi, hova-merre igyekszel, hogy megmutassa a legközelebbi utat, milyen igényeid vannak vendéglőkkel szemben és megmutatja, merre menj, ide, ha nyugalmas kávéházat akarsz, oda, ha idegeid fölpezsdülését akarsz.

Kerestem a zsidó hitközséget.

Nem tudta megmutatni; azt sem tudta, mi a hitközség.

— Judic, judio (igy mondotta: chudio) jajongott. Különösen és idegenkedve nézett rám; judio, judio.

Nem tudta, mit akarok a zsidóktól, ahikről egészen furcsa fogalmam voltak. Később találtam meg ennek az idegenkedésnek a magyarázatát. A nép egy részében ugyanis a zsidókról azt hiszik, hogy Belzebub ivadékai, a papság anakidején így propogálta az emberekbe a zsidógyűlöletet.

Szjálta, hogy nem lehet a szolgáltatásra. „Chudiok községe,” bizonyára valami földalatti pokol lehet valahol a Monte Arruit mellett, ahol a fekete habók olyan könyörtelenül megverték tíz évvel azelőtt a spanyolokat.

Kezeit dörögte, hogy nem tudta megmondani, de amikor elfordultam, bizonyára keresztet vetett magára.

Rendőrhöz fordultam. Jól öltözött, fehér kesztyűs, intelligens rendőrök állának Barcelonában a posztjaikon.

Elővette a könyvecskéjét.

Percebig nézte az intézmények, a templomok, a szerzetesrendek névsorát.

Ő már tudta, hogy vannak a katolikuskon kívül más felekezetek is, de nem tudta, hogy ezek nem tarthatnak fenn

Szabó Imre utijegyzetei

hithközséget. Hiába böngészett, nem talált semmiféle címet.

Böngészés közben arrament kicsiny kérekekü kocsit huzva egy fehérszőrű számár. A rendőr, félretette a könyvet, félretette a hatósági tekintélyt és megállította a csacsi. Átölelte a nyakát, odaszoritotta a képéhez, megveregette.

Spanyolországban csacsi-imédát van, rajonganak a szép számárért és virágosan kifestett takaros kis kocsit elé fogják, aki a kocsiban ül, az is csinosan van kiöltözödve, ünneplőben.

Ez egy fiatal ember volt, nagyon kifinomított képű ifju, romantikus. Talán tellett volna neki autóra is, de othonosabbnak tartotta a kataluniai felhők alatt számárkocsiban sétautra menni.

Most eszébe jutott a rendőrnek, hogy megkérdezze a számárkocsi utasától, hol a zsidó hitközség.

— A holdban! Micsoda spanyol és micsoda katolikus maga — korholta a rendőrt, hogy ezt nem tudja. 1582 óta más hitközség mint a katolikus nem működhetik ebben az országban.

A rendőr a homlokára ütött.

— Ezt bizony tudnom kellett volna!

Össeütötte a bokáját és barátságosan szalutált. A csacsi ura pedig maga mellé invitált. Fialat középiskolai tanár volt, két évet Németországban töltött.

A kocsit szőnyegjein sok mindenről beszélgettünk. Erről legközelebb.

Egyre erősebb a párisi rendőrség gyanuja, hogy a szovjetkövetségnek része van Kutjetoff tábornok eltűntetésében

Ha a gyanu igazolási nyerne, a rendőrség házkutatás elrendelését fogja kérni a szovjetkövetségen

Páris, február 1. — A rendőri nyomozás Kutjetoff tábornok orosz emigránsvezér eltűnése ügyében tovább folyik. A rendőrségnek egyre alaposabb a gyanuja abban az irányban, hogy a párisi szovjetkövetségnek része van Kutjetoff eltűntetésében. Egyik rendőrfőtisztviselő ebben az értelemben adott nyilatkozatot az ügyben az ujságíróknak is. Kijelentette, hogy súlyos helyzet állhatna elő, ha a rendőrség a laposnak látszó bizonyítékok birtokába jutna a szovjetkövetség ellen. mert ebben az esetben a rendőrség feltétlenül kérni fogja a kormánytól a szovjetkövetség foganatosítandó házkutatás elrendelését. Általános a vélemény, hogy az eltűnésben kommunisták keze játszott közre. Több tanu jelentkezett, a

kik a rendőrség előtt ismertették a tábornok elfogatásának részleteit. A tettesek autóval várakoztak Kutjetoffra és elfogatásában közreműködött egy rendőrruhás egyén is. Ezért történt, hogy a járőrök nem siették a tábornok segítségére, mert azt hitték, hogy a rendőrség nagyobb feltűnés nélkül óhajt egy gonosztevőt őrizetbe venni.

Erdélyi szakácskönyv

Irta: Egy székegy asszony, 40 lei

Lepage-nál Kvár.

Bélyegben küldhető.

OVAKODJATOK A HIDEG, A NEVESSÉG ÉS POR VESZÉDELMEITŐL VEDJETEK
TORKOTOKAT, MELLETEKET ÉS A TÖDÖKET A MEGHŐLÉS, TOROKFÁJÁS, ASTMA, BRONSITA, INFLUENZA ELLEN, A
VALDA PASTILLÁK
ÁLTAL, ELTÁVOLITJA ÉS LÉGYÖZI A LEFÜZŐ SZERVEK ELLENI BETEGES MEGTÁMADÁSOKAT
A DOBOZ FAC-SIMILJE
KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN

Nagy Keren Hajjeszód-miting
Nagyvárádon
vasárnap, február 2-án délelőtt
féltizenegy óraor
a Városháza dísztermében.
Előadók: Dr. Fischer József kamarai képviselő,
Dr. Ottó Abeles Wien,
Dr. Rachel Klompus Reval,
Dr. Szőnyi Géza Cluj.

ZSIDÓKÖZÉLET

A kolozsvári Zsidó Menza bál előkészületei. Hétfőn este 8 órakor til össze a Zsidó Diákok báljának rendezőbizottsága. Folyó hó 3-án, este 8 órakor alakul meg a Sálom páholy helyiségében (Str. Nic. Filipescu 6), a Menza bál rendezőbizottsága. A rendezőbizottság a Jótehetős Israelita Nőegylet, a WIZO és az egyesületeken kívül álló hölgyekből fog állni. A hölgyek pontos megjelenségét kéri a Menza vezetősége.

A Héber Klub gyűlése. Mint már jeleztük, a kolozsvári hebraisták klubjának vezetősége fokozott aktivitással igyekszik a Klub életét színesebbé és intenzívebbé tenni. E célból a legjobb előadókat fogja szerepeltetni a gyűlések tartalmas és változatos műsorán. A legközelebbi gyűlésen, mely vasárnap este pontosan fél kilenc órai kezdettel tartatik meg az Ezra otthonában, Klein Eljáhú tanár a zsidó világ aktuális eseményeiről és problémáiról fog exponézt tartani, míg Stark Naftáli „Jewish Agency, cionizmus, a cionista pártok és héber kultúra” címmel fog igen érdekesnek ígérkező előadást tartani. Felolvastatnak még válogatott szemelvények a „Könyvek könyvéből” a Tónach-ból. A meghívott klubtagokon kívül minden érdeklődőt szívesen látnak.

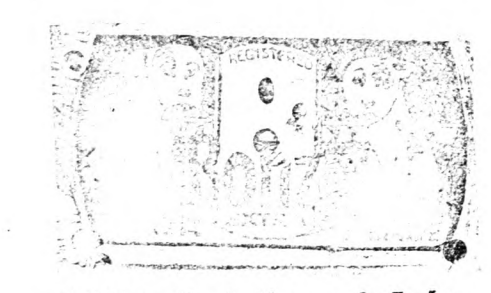
A Kolozsvári Zsidó Diákmenza és Diákotthon évi tisztújító közgyűlése. A Kolozsvári Zsidó Diákmenza és Diákotthon vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg rendező évi tisztújító közgyűlést, a diákmenza Hunyad-utca 11 szám alatti olvasótermében. Targyszorozat: 1. Elnöki megnyitó és üdvözlés. 2. Tjtársi jelentés. 3. Pénzügyi és gazdasági jelentés. 4. Jelentés a Zsidó Diákotthonról. 5. Könyvtári jelentés. 6. Házgondnoki jelentés. 7. Eilenári jelentés. 8. Beszámoló a professzionális diák egyesületekről, a zsidó diákszövetségről és általános zsidó diákproblémákról. Délután 3 órakor: 1. Általános vita és szavazás. 2. A módosított alapszabályok betérjesztése és megszavazása. 3. A felhatalány megadása. 4. Az új tisztviselők megválasztása. 5. Esetleges indítványok.

Tekintettel arra, hogy a közgyűlés napirendjén általános érdeklődésű diákproblémák is szerepelnek, a Menza vezetőség azonnal hívja meg a közgyűlésre az összes kolozsvári zsidó diákot és érdeklődőket. — Weimann Vilmos, elnök — Fischer Árpád, főtárgy.

Zsidó joghatalmók figyelmébe! Ezen értesítjük a kolozsvári zsidó joghatalmókat, hogy f. hó 3-án, hétfőn este fél 9 órai kezdettel, a zsidó diákmenza Str. Dobrovtilor 11 szám alatti olvasótermében Lichtmann Aladár bankigazgató tart előadást. „A bankleltéllel kapcsolatos jogkérdések” címmel. Pontos megjelenést kérünk. A vezetőség.

A purimi rendezvények anyagának összeállítására a Zsidó Nemzeti Szövetség speciális ügyosztálya február másodikán, vasárnap délután 3 órakor a Szövetség helyiségében megbeszélést tart, amelyre ezúton hívja meg a következő elvtársakat: Dr. Darvas Simon, Fischer Ernő (rev. unio), Dr. Hamburg Jánosné (WIZO), dr. Hamburg József (Hirachidut), Kaszner Rozsó és Katz László (Barisszia), Kertész Mártonné (WIZO), Klein Eljáhú (Mizrachi), Leichtman Andor (Ezra), Löwy Leopold (Ceiré Mizrachi), Simon György (sómér), Szabó Iare (Uj Kelet), Weinberger Naudor (klal). A meghívottak pontos megjelenését kéri az ügyosztály.

A legjobb borotvapenge

A jöhírű A. & H. Bossart borotvapenge-gyár, **Ohligs, Solingen, Germania,** közli, hogy a „Bonzo”-pengéknek az egész országra szóló kizárólagos képviseletét átadta a **Solomon J. Behar** cégnek București I. Engros főraktár: Str. Gabroveni 17. Minden márkára vonatkozó ügyben fenti cég szolgál felvilágosítással.

A kormány hivatalosan cáfolja, hogy 50 millió lej hozományt akar adni Ileana hercegnőnek

A királyi család a maga vagyonából fog nászajándékot adni a hercegnőnek

București-Bukarest, február 1. (Az Uj Kelet tudósítójától). — Az „E-poca” című lapban Ileana hercegnő eljegyzése alkalmából Grigore Filipescu feltűnést keltő cikket írt. Filipescu állítása szerint a kormányt felkérték arra, hogy állítson össze Ileana hercegnőnek 50 millió lejes hozományt. Az állam kasszája üresek ugyan — írja Filipescu, — de a kormány már keresi az összeg kifizetésének módokat, mert a legdemokratikusabb kormányok is könyörtelenek a néppel szemben, ha egy királyi kivánság kielégítéséről van szó.

Filipescu cikkével kapcsolatosan a miniszterelnökség tegnap kommunikált tette közé, amelyben a cikk állítását kategorikusan megcáfolják. A kormány leszögezi, hogy az uralkodó ház saját civillistájával rendelkezik és ezenfelül nem kér és nem is kérhetett a kormánytól semmilyen hozzájárulást.

A „Cuvantul” értesülése szerint Ileana hercegnő hozománjának kérdésébe hosszabb megbeszélés tárgyát képezte Mária királynő és Hiotu udvari miniszter között. A hercegnő csak ingatlan vagyonnal rendelkezik, amit Ferdinánd királytól kapott örökségben. A vagyon értéke mintegy 60 millió lejt tesz ki. A lap valószínűnek tartja, hogy a hercegnő 100 millió lejt hozományt fog kapni, részint ingatlanban, részint készpénzben. Ebben az összegben benne foglaltatik a Maniu kormány hozománya ajándéka is.

Ugyancsak a „Cuvantul” jelenti, hogy C Miklós herceg, mint a királyi család legidősebb férfitagja, csütörtökön reggel táviratot küldött Párisba, amelyben Károly extrónörök tudomására hozza legifjabb húgának eljegyzési híret. Csütörtök este Ileana hercegnő válaszképen hosszú táviratot kapott Párisból, amelyben az extrónörök melegen szavakban fejezi ki szerencsekívánatait a családi események alkalmából.

Csütörtök délután a hercegnő és vőlegénye auton bejárták Bukarestet. A hercegnő megmutatta Hochberg grófnak a város nevezetességeit.

Serban Mihály marmarosszigeti gimnáziumi igazgató lesz a tartományi igazgatóság közoktatásügyi reszortjának vezetője

A legközelebbi időn belül megkezdik a tartományi igazgatóság egyes reszortjai aktív működésüket

Cluj-Kolozsvár, febr. 1. — (Az Uj Kelet tudósítójától). — A tartományi igazgatóságok megkezdtek hivatalos működésüket, de az egyes ügyosztályok kiépítésére csak ezután kerül a sor. A különböző reszortfőnökökre vonatkozólag már napokkal ezelőtt megindultak a személyi kombinációk s hogy ezekben a kérdésekben a közeli napokban fog véglegesen dönteni a kormány. A kormány minden igyekezete és törekvése oda irányul hogy a tartományi igazgatóságok összes apparátusai és az összes reszortok a lehető legközelebbi időn belül megkezdjék aktív működésüket.

Az erdélyi tartományi igazgatóság egyes reszortfőnökeinek személyében meg is történt a végleges döntés. Biztos helyről nyert információink szerint az erdélyi tartományi igazgatóság közoktatásügyi osztályának élére Serban Mihályt a marmarosszigeti „Dragos-Voda” liceum igazgatóját nevezték ki a kormány. Serban Mihály kinevezésével olyan férfit állított a kormány az erdélyi tartományi igazgatóság közoktatási ügyosztályának élére, akinek egyéni kvalitásai, közéleti multja és főképpen abszolút korrektége legnagyobb garanciát nyújt arra, hogy hivatalát a legnagyobb közmegegyezésre fogja betölteni. Serban Mihály nagyműveltségű és nyugateurópai gondolkodású férfi. „Ki ugye iskolai igazgatói, mint közéleti működése révén a marmarosi ösztársadalom osztatlan tiszteltnek örvendő tagja volt.

Serban Mihály rövidesen elfoglalja új hivatalát.

Ujra lord Melchet lett az angliai cionista szervezet elnöke

Brodetsky politikai referátuma, Meir Grossmann a revizionista párt nevében kritikát gyakorolt az elhangzott referátumok fölött

London, február 1. — Az angliai ju biláris cionista konferencia második ülését Brodetsky professzor politikai referátuma vezette be. Az összes aktuális problémákra részletesen kiterjedő beszédét az arab-zsidó probléma megvilágításával kezdte.

Sok szemrehányás érte az exekutív, hogy nem foglalkozott elég behatóan az arab-zsidó kérdéssel. Ez mindenesetre hiba, de még nagyobb hiba lett volna ezt a kérdést előtérbe hozni, hogy ezáltal több fontos feladat háttérbe szorulna. A helyzet békés megoldására leginkább a bevándorlás növelése vezet.

A palesztinai rendőrséget teljesen át kell szervezni, illetve megfelelő számú

TÜDŐBETEGEK!

Prof. Dr. Péter tödőteje erősíti és gyógyítja a tüdőt, a tüdőszövet sebeiinek elmeszesedését kedvezően betolyasolja, megszünteti az éjszakai izzadást, csökkenti a köhögést ingerel és a köpetet, a tea étvágygerjesztő, testűfolyt növel és erősíti a test ellenállóképességét. Tüdőbetegek a Prof. Dr. Péter-féle tödőteje nagy javulást idéz elő s egészségügyi állapotban nagy javulást idéz elő s ennek nemcsak külsőleg lesznek látható jelei, hanem sok esetben tartós gyógyulást hoz. Ezek dicsőírik ezen gyógytea kiváló hatását.

Prof. Dr. Péter tödőteje a megyszékélyek legtöbb gyógyszerárában és drogériájában kapható azonnal, ahol nem lenne ott a gyógyszerész kiidejzett kivánságra az eredeti csomagolásu teát néhány napon belül megszerzi. Minden eredeti csomagon a feltaláló törvényileg védett fényképe és aláírása látható. Levelezőlap útján a „Csillag” gyógyszerár, Braşov, Hosszu-utca 5. sz. a. lerakattól rendelhető. Nagybaní lerakat: „S’ANDAR” Drogeria, Bucureşti I.

zsidót kell bele vonni. A zsidó kolóniák és telepek védelmét főleg zsidó rendőrök lássák el, ezenkívül pedig a kolóniák is védhessék magukat. Mert ezek a kolóniák nagyrészt zsetszörtan fekszenek s veszély esetén magukra lehetnek utalva.

A bevándorlási törvények módosítása az ország befogadó képességének figyelembe vételével eszközölhető csupán. Mert több bevándorlót, mint amennyit ott el lehet helyezni, nem szabad beengedni.

A Jewish Agency funkciójának precizizozása is szóba került, melyet azonban a márciusban összeülő komité fog meghatározni.

Brodetsky után Meir Grossmann a revizionisták Londonban élő vezére, sulyos kritikát gyakorolt az exekutíve tagjai és az elhangzott két referátum mal szemben. Követelte egy rendkívüli kongresszus valamint egy minden pártból kiválasztott politikai vezetőség összeállítását. Beszédét azonban könnytelen volt félbeszakítani, mert közbékialtásokkal zavarták meg. Dr. Daiches oda kiáltotta, hogy a revizionizmus a cionista mozgalom szerencsétlensége. Brodetsky is kikelt a revizionisták ellenéki takukája ellen és egy chalu mozgalom megszervezését követelte.

A konferencia több fontos határozással zárult, a melyek között Keren Kajem és a segélyalap eredményeinek ismertetésére. A konferencia kimondja, hogy követelni fogják egy olyan palesztinai vezetőség összetételét, amely a Balfour-deklaráció szó és tartalom szerinti alkalmazását garantálja. A Bizentfal kérdését egy internacionális szenttség tárgyalja, amely a zsidóság vallási és politikai jogait lesz hivatva megállapítani. A Jewish Agency utasítja hogy az illetékes hatóságoknál a bevándorlási kvóta növelését kérje. Végül határozottat fogadott el, hogy a zsidó munkások letelepítése érdekében minden lehetőséget kell követni.

A konferencia megválasztotta az új vezetőséget. Elnök ujra lord Melchet lett, alelnökök professor Brodetsky, Simon Marks, J. M. Sieff, M. Myer, Montague Burton, D. S. Daiches, Le Lay Lawrence és N. I. Adler. Diszelnök dr. Weimann, diszalelnökök Goldblom rabbi és Philip Guadella.

Zaleski a hágai konferencia jelentőségéről

Varsó, február 1. Zaleski lengyel külügyminiszter tegnap a szemj külügyi bizottságában exponézt tartott, amelyben a hági megegyezés jelentőségét fejtegette. Kijelentette, hogy a francia-német és a német-lengyel közlekedés biztosítása a legfőbb biztosítéka lesz az európai békének.

Délspanyolországban egy gyorsvonat alatt leszakadt a vasúti hid

Madrid, február 1. Délspanyolországban az algeizirazi vasutvonalon, Los Barros állomás közelében a madridi gyorsvonat alatt leszakadt a vasúti hid és az egész szerelvény a mélységbe zuhant. A sebesültek számát még nem lehetett megállapítani. A mentőakció során eddig két halott emelkedett ki a kocsik romjai alól, de tekintélyes számú áldozattal kell számolni, noha a szerelvény szerencsére a végállomás közelébe miatt már eléggé türezen futott.

A mai kor legűkületesebb és leggazdaságosabb fűtést kizárólag a versenyen kivülálló szab. ERKY-féle

Universal vaskályhával

érhető el, amely 40 percnyi fűtés után garantiál 28–30 C. fok meleget áraszt és ezen 40 percnyi fűtéssel 10 órán át a helyiség bármelyik szaka egyenlo meleg kell hogy legyen. Különösen nagytermek, iskolák város-terekben őrülási szolgálattal teljesitene a következő előnyöknel fogva, nevezetesen: Az 1. számú Universal kályha 150–230 m³, a II. sz. 350–500 m³ és a III. sz. kályha 600–900 m³ helyiségek befűtését garantálom, ami cca számszerint 8-12 és 16 klg. fűtőanyagot igényel 10 órai fűtésnek, legyen bármi is.

Prospektussal szivesen szolgálók. Bövebbet: **Böszörményi János** műszerész és lakatos, Arad ki a kiváló „Serlos” fűtőpótló egyedűl készítője is.

HIR

Az Uj Kelet az egyetem zsidóság napilapja. Szerkesztő: Dr. Marton József. Szerkesztő: Jánok Berei. Szerkesztő: Matei Millo 6.

AZ UJ KELET G VATA nagy érdeklődő előfizetői és olvasói körében megjelenése juk az analízisra. Mihelyt az első analízis beérkezik sorrend azok közlését. Addig kat, hogy az analízistot minél hamarabb jvatalunk címére „g”. Az egyszerű analízisben nyújtott komplett á elemzés díja levékető.

— **Tifusz és skarban.** Londonból jelen jelentései szerint a jafusz és skarlátjázvaránykór házakban máztöbbi kór házakba is jhelyeznek el.

— **Tamadás Hooholista klub** mia lenlik: A washingtoni ás hangzott el a C amelynek Hoowar eliszónok azt állította cocktail, puncs és m szolgálak ki a klub

— **Mussolini me** mából jelentik: A fa alakításának ma van Mussolini ez alkalom portparancsnokokat, a sárkari főnök vezet a

— **A görög külügkocsát** fejezte ki a ellenes tüntetések lenlik: A Havas tá tudósítójának jelenté külügyminisztérium s ki a jugoszláv követs épülete előtt lefolyt miatt. A tüntetés let statáriális uton hat-h vesztés büntetéssel su

— **A bukaresti szlozváron.** Juan Fr Spanyolország bukare vári román-spanyol t ma délben Kolozsvár máson a hatóságok f 4 órakor a polgárme termében hivatalos órakor pedig Carden központi egyetem 4. fekete legenda és 5. alatt. A követ tiltak hogy Spanyolország den intézménye uja ország szelleme telj követ beszédét nagy gadták.

Enyhe és gy hatásu hashajt féle Purge

— **Borus idő va** jelentik. A meteorol prognóziája szerint b dakra hajlamos időjá mérséklet sütyedéssel dapesten ma délben Minden áldott áll vitaminokban gazda Ovomaltine-t használ nára.

— **Prágában tize nek.** Prágából jelez nők munkügyi mi fogadta Prága vár mely 10.000 kislak terjesztette elő. Az közelebbi 5 év foly re. A miniszter vá hogy az akcióz tőle fogja.

Gondos

HIREK

Az Új Kelet az egyetemese erdélyi és bánági tudósok napilapja.
 Szerkesztő: Dr. Marton Ernő.
 Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
 Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Sir-Matei Millo 6.
 Az Új Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

AZ ÚJ KELET GRAFOLOGIAI RO-VATA nagy érdeklődést keltett lapunk előfizetői és olvasói körében. Első közleményünk megjelenése óta tömegesen kapjuk az analízisre szánt kéziratokat. Mielőtt az első analízisek elkészülnek, a beérkezések sorrendjében megkezdjük azok közlését. Addig is kérjük olvasóinkat, hogy az analízisre szánt kéziratot minél hamarabb juttassák el kiadóhivatalunk címére „grafologia” jelzessel. Az egyszerű analízis díja 40 lej. Levélben nyújtott komplett analízisé 100 lej. Az elemzés díja levélbélyegben is küldhető.

— **Tífusz és skarlátjárvány Tókióban.** Londonból jelentik: A lapok tókiói jelentései szerint a japán fővárosban tífusz és skarlátjárvány dühöng. A járványosorokban már minden hely és a többi körülmények is járványos betegeket helyeznek el.

— **Támadás Hoover ellen egy alkoholista klub miatt.** Londonból jelentik: A Washingtoni szenátusban támadás hangzott el a Century Club ellen, amelynek Hoover elnök is tagja. Több szónok azt állította, hogy a klubban cocktail, pucos és más szesz italokat szolgálnak ki a klub tagjainak.

— **Mussolini megint jubelál.** Rómából jelentik: A fascista milícia megalkotásának ma van hetedik évfordulója. Mussolini ez alkalomból fogadja a csoportparancsnokokat, akiket Parruzzi vezérkari főnök vezet a miniszterelnök elé.

— **A görög külügyminiszter sajnálkozását fejezte ki az athéni jugoszláv ellenes tüntetések miatt.** Párisból jelentik: A Havas távirati iroda athéni tudósítójának jelentése szerint a görög külügyminisztérium sajnálkozását fejezte ki a jugoszláv követségben a konzulátus épülete előtt lefolyt kommunisták tüntetése miatt. A tüntetés letartóztatott vezetőit statáris uton hat-hat hónapi szabadságvesztés büntetéssel sújtották.

— **A bukaresti spanyol követ Kolozsváron.** Juan Francisco de Cardenas Spanyolország bukaresti követe a kolozsvári román-spanyol társaság meghívására ma délben Kolozsvárra érkezett. Az állomáson a hatóságok fejei várták. Délután 4 órakor a polgármesteri hivatal nagytermében hivatalos fogadtatás volt, 6 órakor pedig Cardenas előadást tartott a központi egyetem 4. szanu termében „A fekete legenda és Spanyolország” cím alatt. A követ tiltakozott a vád ellen, hogy Spanyolország reakciós lenne. Minden intézménye újabb törvényei és az ország szemle teljesen progresszív. A követ beszédét nagy szimpátiával fogadták.

Enyhe és gyors, biztos hatású hashajtó a Dr. Bayer-féle Purgen (Purgó)

— **Borus idő várható.** Budapestről jelentik. A meteorológiai intézet időjárás-prognózisa szerint borus, ködös és csapadékra hajlamos időjárás várható némi hőmérséklet csökkenéssel. A hőmérséklet Budapestben ma délben 2 Celsius.

Minden áldott állapotban lévő anya a vitaminokban gazdag, táperőkben dus Ovomaltine-t használja reggelire, uzsonnára.

— **Prágában tervezter kislakást építenek.** Prágából jelentik: Dostálek mérnök munkügyi miniszter a napokban fogadta Prága város küldöttségét, amely 10.000 kislakást építésének tervét terjesztette elő. Az építkezések a legközelebbi 5 év folyamán hajtják végre. A miniszter válaszában megígérte, hogy az akciót töle telhetően támogatni fogja.

Benzínnel leöntötte és meggyújtotta férjét egy craiovai asszony

București-Bukarest, febr. 1. — Péntek este bestiális kegyetlenséggel véghez vitt gyilkosság történt Craiovában. Dumitru Brandusoiu magántisztviselő néhány nappal ezelőtt összeveszett feleségével. Az asszony borzalmas bosszút eszelt ki férje ellen. Péntek este megvárta, amíg Brandusoiu elalszik mellette, azután benzínnel leöntötte a

férjét és meggyújtotta, majd elmene-kült. A szerencsétlen férfi irtózatos égési sebeket szenvedett és néhány órai kínos tusa után kiszivedett a craiovai kórházban.
 A gyilkos asszony eltűnt. A hatóságok széleskörű nyomozást vezettek be előkerítésére.

Óriásméretű fizetéseképtelenség a német piacon

Berlin, február 1. Méretségben hatalmas fizetéseképtelenség foglalkoztatja Berlin üzleti körét. A legnagyobb német festészeti vállalat, Hays-Beringer A. G. körül belül egymilliárd lejt kitevő passzívával beszüntette fizetését. A hatalmas üzem alapitójára 14.300.000 aranymárka, amely lejtben körülbelül 600 milliónak felel meg. A vállalat fizetési nehézségei összefüggésben állnak a FAVAG (Frankfurter Allgemeine Versicherungs-Aktion-Gesellschaft) ismeretes insolvenciájával, amely tavaly az egész német pénzügyi katasztrófálisan kihatott. Annak idején a Hays-Beringer vállalat is nagyobb veszteségeket szenvedett és kénytelen volt egy négymillió holland-forintos kölcsönt felvenni. A vállalat azonban már akkor annyira megintott, hogy mai fizetéseképtelenségére számítani lehetett.

nem először áll a zalaegerszegi törvényeszek előtt. 1927-ben a bíróság vadházastársán, Német Ferenccen elkövetett arzénmérgezésért 15 évi fegyházra ítélte. 1928-ban pedig Molnár Ferenccen megmérgezése miatt kapott újabb 15 évi fegyházra. Férje meggyilkolásáért most felelt bírónak Orbán Aronné, akit a fegyházból vezettek elő a tárgyalásra. Az Országos Birői Vegyeszeti Intézet véleménye szerint Orbán Aron esetében teljes bizonyossággal megállapítható, hogy a halált a gyomorba jutott arzén okozta. Az ügy koronatanuja, Varga Pálné elmondotta, hogy Orbán Aron annak idején többször panaszkodott neki, hogy a felesége el akarja tenni láb alól és egy alkalommal a rétesben és a palacsintában tőt helyeztet el. A halált megelőző délelőtt Orbán Aron a gyomrát fájálta, órákig a földön fetrengött eszméletlenül és éjszakára meghalt. A perbeszéd elhangzása után a bíróság bűnösnek mondotta ki Orbán Aronnét szándékos emberölés bűntettében és ezért életfogytiglani fegyházra és tízévi hivatalvesztésre ítélte. Orbán Józsefet a bíróság az ellene emelt vád alól bizonyítékok hiányában felmentette. Az ítélet ellen az elsőrendű vádlott, az ügyész és a védő fellebbezést jelentettek be.

— **Filozófiai doktorrá avatták Julianna holland hercegnőt.** Amsterdamból jelentik: A leydeni egyetemen ma avatták filozófiai doktorrá Julianna hercegnőt. Az avatáson megjelent Vilma királynő edénygya és Henrik herceg kíséretében, továbbá meghívott vendégek és a diákok küldöttsége.

— **Menezstik Monaco fejedelmét.** Párisból jelentik Monacóban hatalmas tüntető tömeg jelent meg a fejedelmi palota előtt s azt követelte, hogy az uralkodó mondjon le leánya, Charlotte jávára. Monaco önálló fejedelemség a Földközi tenger mentén, Franciaország és Olaszország között. Az egész ország alig 25 négyzetkilométer.

— **Életfogytiglani fegyházra ítélték a zalai méregkeverőt.** Zalaegerszegről jelentik: A zalaegerszegi törvényszéken Csikó János törvényszéki bíró tárgyalása pénteken hozott ítéletet Orbán Aronné kerkanémeti falui kormárosné felett, akit az ügyészség azzal vádolt, hogy férjét 1914-ben arzénal meggyilkolta. Orbán Aronnéval együtt került a vádlottak padjára fia, Orbán József, akit azzal gyanúsítanak, hogy nagybátyját, Orbán Arpádot megmérgezte. Orbán Aronné

A csodakályha 12 órán át fűt
 minden gondozás nélkül, teljesen szagtalanul és füstmentesen.
Ditmar Demonja

a tökéletes petróleumkályha. Kaphatók:
Markó V. mérnöknel Cluj,
 Str. N. Iorga 11. — Telefonszám: 4-53.
 Reményik Lajos és Fiai, Piața Unirii 22.
 Babos és Társa, Strada Regina Maria 21.
 Barzel vaskereskedés, Piața Mihai Viteazul 13.
 Makkay és Burghardt, Cal. Regale Ferdinand 37.

— **Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József” keserűviz könnyű, erőlködés nélkül való béltisztítást idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre.** A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a **Ferenc József viz** kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalmá volt meggyőződést szerezni. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Sulyos a svéd királyné állapota.** Párisból jelentik: A Havas távirati iroda római tudósítója jelenti, hogy a svéd királyné állapotáról kiadott orvosi jelentés szerint a királyné állapota igen sulyos.

— **Gasparri február 14-én lemond.** Párisból jelentik: Római jelentés szerint Gasparri vatikáni bíboros államtitkár február 14-én benyújtja lemondását.

— **Egy örült rémítette Marseilleben.** Párisból jelentik: Marseille örmény negyedében egy örült revolverrel tiz pere alatt öt embert megölt és kettőt szívesen megsebesített. Elme-gyógyintézetbe internálták.

— **Kávéházakban, zsufolt termekben nátha, influenza ellen véd az Anacot pasztilla szopogatása.** Egy fiola ára 37 lej.

— **Óriási havazás Amerikában.** Newyorkból jelentik: Washingtonban hatalmas havazás indult meg, amely már huszonnégy órája megszakítás nélkül tart. A hóréteg az utcákon elérte a félmétert, amire tíz év óta nem volt példa.

— **A Korunk februári száma.** A Dienes László és Gaál Gábor szerkesztésében megjelenő Korunk februári számából a következő tanulmányokat és cikkeket emlíjük ki: Moholy Nagy László: A szeletemberről az egész emberig. Szende István: A totemizmus új megvilágításban. Balázs Béla: Az új tárgylagosság és a szocializmus. Pollatsek László: A zene technikai forradalma. Kodolányi János: Paraszok Budapesten. Dienes László: Munkabér és életstandard Szilágyi András: Szabó Dezső sorsa. Nádass József: Fialai magyar regényírók. Fábry Zoltán: Ilja Ehrenburg és Szlovénia stb. stb. A szépirodalmi részben Tamási Aron, Szilágyi András, Földes Sándor, Theodor Plivier és Carel Capek egy-egy írását veszi az olvasó. A Kulturkritika, a Világpolitikai problémák, Szemle és Folyóiratcsemlé rovatokban Tieder Zsigmond, Écsék Anna, Háy Gyula, Gaál Gábor, Kramer Jenő, Fábry Zoltán, Justus Pál, Haraszti Sándor, Komlós Aladár és Szentgyörgyi Anna és mások írásait veszi az olvasó. A Korunk előfizetési ára egész évre 860, fél-évre 460, negyedévre 250 lej. Mutatóvány-számot ingyen küld a Korunk kiadóhivatala Cluj-Kolozsvár, Strada Regala 16.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hiteb. Rt. CLUJ, PIATA UNIRII 7. szám.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvárt
Saját tőkét 141 millió lei.
 Affiliált intézetei: Torda-aranyos Vármegyei Takarékpénztár r.t. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.t. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.t. Székelyudvarhelyen, és Sz.-Kereszturon. Szászvármegyei Takarékpénztár és Hiteb. r.t. Szászrégenben és népbank r.t. B-hunyadon. — Minden bankügyletet legelőnyösebben végez. Engedélyezett devizahely. Aruraktárai a vasút mellett. Betéteket elfogad.

A leggyönyörűbb ajándék! Rendkívül kedvező áron!

A zsidó művészet remekei

Birnbaum Uriel:
Moses
 50 képből álló ciklus díszes vászonkötésben.
 Ára 1350 lej helyett 700 lej
 Kapható 3 havi részletfizetésre is, mely esetben átvételkor 300 lej (és portó), az egymásután következő 2 hónapban 200-200 lej fizetendő.

Abel Pann:
Die Bibelin Bildern
 24 pasztelkép 30x37 nagyságu vászonkötésű albumban.
 Ára 1890 lej helyett 4 havi részletre 1000 lej, készpénz-fizetés 900 lej. Részletfizetés esetén átvételkor 400 lej (és portó) az egymásután következő 3 hónapban 200-200 lej fizetendő.

Kapható az „ÚJ KELET” könyvostályában

Olcsó Wallace:

Zöld ijjász	.....	204 helyett 60 Lei
Vörös kor	.....	136 " 60 "
Smaragd	.....	136 " 60 "
Két lakat	.....	136 " 60 "
Kisírtetek	.....	126 " 60 "
Titokzatos mester	..	136 " 60 "

Szállítja az Új Kelet könyvostálya.

Hirdessen az Új Keletben

Gondos anya HÖFER hintőport, kréme, szappant használ

SPORT

Mégis Chamonixban tartják a jég-hokki-világ-bajnokságokat

Chamonixból jelentik: A napok óta tartó hideg idő a pöntekre visszatérő jégcsapok végre békésen... Mégis Chamonixban tartják a jég-hokki-világ-bajnokságokat

Magyarország részvesz a montevideói futball-világ-bajnokságban? Bécstől jelentik: Budapesti jelentés szerint a legközelebbi napokban hivatalos megbeszélések...

Küppers utolsó versenye mint amatőr. Megirtuk már, hogy Küppers német úszórekorder, aki egyszerre Európát...

Pesti játékosok inváziója Bécsbe. Bécstől jelentik: A Hakoah legénysége legközelebbi látogatásán megérkezik...

Apróhirdetések

Értesítem a n. é. közönséget, hogy módomban van a husvéti zsir- és libabőr szükségletét az elképzeltet legolcsóbb...

BENŐSÜLÉS. Bihar megyei könyvnyomdatulajdonos és papírkereskedő keres szép, fiatal, intelligens lány...

500.000 lei forgalmu patika, berendezett lakással, szép kelengyelvel, hozománya lehet...

A szovjet megkezdi a földművelés szocializálására irányuló akciót

Százezer vörös katonát képezet ki a szovjet földművelésre

London, febr. 1. — Moszkvai jelentés szerint a szovjet megkezdi a földművelés szocializálására irányuló akciót.

kirendelt katonákat s őket úgy elméleti, mint gyakorlati oktatásban fogja részesíteni.

Nemzetközi hitelkongresszus lesz Bécsben

Bécs, febr. 1. — A bécsi Creditoren-Verein, amely az idén ünnepli fennállásának 60. évfordulóját, a többi európai államok hitelezői védegyleteit nemzetközi konferenciára hívta össze.

telforgalom biztonságának emelésére irányuló törekvéseknek. Közelebb kell hozni egymáshoz a különböző államokban működő hitvédelmi intézményeket...

Dora Weismann bemutatkozása.

Dora Weismann jiddis társulata Kolozsváron. „Feleség és szerető” című melo drámában mutatkozott be szombaton este.

fog. Az együttes a legkiválóbbak egyike. Mindenki, még a jelentéktelen szerepeket játszó színész is művészi prógukál.

Elutazott a mexikói követ Moszkvából. Moszkvából jelentik: A mexikói követviség — amelynek visszarendeléséről nemrég írtunk — Matty ügyvezető követ vezetésével...

Megjelennek Amanullah emlékiratai. Rómából jelentik: Amanullah volt afgán király emlékiratai a közeli napokban elhagyják a sajtót.

Buvárhajóflottát égit Oroszország Londonból jelentik: Moszkvai jelentés szerint: Oroszországban buvárhajóflotta kiépítése érdekében országos mozgalom indult meg.

Megverték a gyári lányok a végrehajtót. Szegeдрől jelentik: A Gábor-féle szöveggyártó üzemben példátlan jelenet játszódott le tegnap.

Antialkoholista razzia az amerikai bírói karban. Washingtonból jelentik: Az igazságügyminisztérium közlése szerint Hoover elnök utasítására vizsgálat indult meg az igazságszolgáltatás terén, hogy megállapítsák, vannak-e a bírák és az ügyészek között olyanok, akik nem tudnak lemondani az alkoholélvezetről és olyanok, akik nem változtatták meg a alkoholtilalom jogtalanságáról alkotott véleményüket.

Mégis lesz futball-olimpiász? Bécstől jelentik: Dr. Manning, az Egyesült Államok futballszövetségének egyik vezető tagja kijelentette, hogy még mindig remény van arra, hogy az 1932. évi olimpiai játékok keretében Los Angelesben futballversenyekre is sor kerül.

Alkalmi könyvvétel

Híres könyvek visszamaradt példányai. Nagyobb részük könyvtári forgalomban már alig kapható. Az ára az eredetinek 40-60 százalék.

- Gorkij: Artamanovok... Lei 118
Meridith: Az önző I-II... 272
Dickens: Nagy várakozások I-II... 300
Reade: Oltár és tűzhely I-II... 340
Rosny: A föld halála... 66
Spunda: Halottbűvölő... 66
Kistemeckers: Váltott előfoggattal... 66
Norris: Örvény... 100
Strobl: Kisértetek az ingoványban... 100
D'Aurion: A múlt szerelmese... 66
Hauptmann: Fantom... 66
Yamnes: Három különös lány regénye... 68
L. Dovlette: Viola a kis hegedűsleány... 66
Apuleius: Az aranyszámár... 136
Curwood: A farkasember... 66
Carco: A hurok... 66
Bognier: Aki félt a szerelemtől... 92
Cocteau: A párisi fiú... 66
Baumann: Jób az elhivatott... 110
Busson: A szegény Dronte élete... 110
Conrad: Az arany nyul... 135
Bjelij: Az ezüst galamb... 118
Hugo: Izlandi Han... 120
Miklós Jenő: Madárka... 66
Renard: Lerne doktor a kisisten... 92
Zoványi: Reformáció Magyarországon... 185
Reboux: Mm, du Barry szerelmi élete... 99
Murat hercegné: Nagy Katalin cárnő szerelmi élete... 99
Paleoloque: II. Sándor cár tragikus élete... 99
Paleoloque: Eugenie császárnő valomásai... 158
Goethe: Napló (amatőr kiadás)... 200
Kaczár Illés: A vakember tükre... 15
Szaszánov: Végzetes évek... 198

Kaphatók az UJ KELET könyvostályában.

Uj Kelet Könyvostálya
Sokolow: Gesammte Geschichte der Zionismus
A. Böhm: Der Zionistische Bewegung
Schlesinger: Herzl: Zionistische Schriften...
Nordau: Zionistische Schriften...
Gelber: Zur Vorgeschichte der Zionismus
Max Brod: Im Kampf um das Judentum
Holdheim: Palästina Ideen
Friedemann: Das Leben Th. Herzls
Wolfgang Weisl: Der Kampf um das Heilige Land
Trumpeldor: Tagebücher
Dr. Szönyi: Palästina földrajza
A. Paquet: In Palästina
Rundt-Bermann: Palästina
Kreppel: Juden und Judentum

Kö Febuár boruelo

Prága, február 1. nem erősített magá február végén, vagy elején Párisban, ugy amely a háboru előtt sének problémájával magánértosulések szer zetlen papir- és ar ezen a párisi konfere oldást nyernének. A szerint Olaszország t ton dolgozik, amely fog szolgálni. Az ara jának rendezése azé mivel a legutóbbi p telmében 1931-ben s

Üzlettelenség

A romániai fapiac lettelenség uralkodik ellenére is, hogy a hónapok általában le hatnak. Tudvalevő, ben a belöldi fogya legsürgősebb szükség ritkozik, ez a szükség áll fenn. Sajnálatos dolgozó iparok majd és így természetesen felvevőképek. Tüz reslet, keményfában ban egyáltalában ne A reménység külön tőleg továbbra is ta kezési törvény kö vasszal megindulnak és ez fellendülést fo bármilyen kis idő is nünket a tavasz be dunk optimisták le jó néhány esztene közbejött valami a dályozta. Az új épi is annyi vita van s nak rajta, hogy egy tudni, miképpen fo gesen kialakulni.

A legtöbb rem táplálják, akik már a rossz kivitelű visz a kormány újabb kiküszöbölődtek. Ne van tehát arra, ho tavasszal bekapoc forgalomba. Ez azo jóvá zenéje.

Üzlet egyedül tő lönösképpen az elu enyhe időjárás miat szilárdság is ellany

A belöldi piacó tékben befolyásolá lásal. A magyar k nete feltűnően gye Németország inkább érdeklődik, amibe szükséglet elenyész dolgozó iparok ugy tékben fedezik lego Magyarországon a csökkenőben van, a nyékállamok piacai előre várakozó állá majdnem tétlenül üzlettelenséget. Ke hogy Németország saít. A románé ugyancsak ide irány áruban sem történe ság általános jellegű csak a tölgy- és kó meg jelentékenyebb a piaci viszonyok bek, mert majdnem tatkozik vslamelye érdekes jelenség, h utóbbi időben má társra is támaszkod külfölddel alig va ország, amelytől, zépeurópai államok több áruban erősen tekkel, amelyek gondok.

KERESTETIK elegán san butorozott, külön bejárato szoba, fűrdő szobahaszniállattal, lehetleg központban. Ajánlatok „Azonnal jel igére a kiadóba.

KÜLÖNBÉJÁRATU előszobás, fűrdőszobás, elegánsan butorozott szoba kiadó. — Jaka, Petöfi-u. 3., I. em., 6.

Reggel és este frissen fejt köser tehéntej, valamint bivalytej á landon kapható ház hoz szállítva is Schwartz Ignácnál Str. Iuliu Maniu (Szomb egyház-u.) 24.

Közgazdaság

Február végén Párisban összeül a háborúelőtti adósságok konferenciája

Prága, február 1. Hivatalosan meg nem erősített magánértesülések szerint február végén, vagy legkésőbb március elején Párisban új konferencia ül össze, amely a háború előtti adósságok rendezésének problémájával fog foglalkozni. E magánértesülések szerint az eddig elintézetlen papír- és aranyjáradék kérdései ezen a párisi konferencián végleges megoldást nyerhetnek. A kiszivárgott hírek szerint Olaszország új közvetítő javaslaton dolgozik, amely a tárgyalás alapjául fog szolgálni. Az aranyjáradék problémájának rendezése azért vált szükségessé, mivel a legutóbbi prágai egyezmény értelmében 1931-ben sor kerül a valorizá-

lasi záradék revíziójára, ha addig más ezirányú rendelkezésben nem állapodnak meg az érdekeltek államok. Hír szerint az a terv merült fel, hogy az aranyjáradékokat amortizálható papirokká változtassák át és ezirányban már a javaslat is elkészült. Az esetben, ha ezt a javaslatot elfogadják, a föltértelelési záradék elesne. A föltértelelési záradék alkalmazására hivatalosan legkésőbb 1931. január 1-ig kell hivatalos javaslatot tenni. A párisi konferencián résztvevő körökből kiszivárgott hírek szerint a járadékok eddigi 32 százalékos szolgálatát 38-40 százalékra emelnék fel. Hasonló arányban történne az eddigi 27 százalékos járadék felértékelése.

Üzlettelenség a fapiacon

A romániai fapiacon jó ideje erős üzlettelenség uralkodik, ami feltűnő annak ellenére is, hogy a januári és februári hónapok általában lanyha piacra számíthatnak. Tudvalevő, hogy ebben az időben a belföldi fogyasztás mindig csak a legsürgősebb szükségletek fedezésére szorítkozik, ez a szükséglet azonban ma nem áll fenn. Sajnálatos dolog, hogy a fapeldolgozó iparok majdnem mind panganak és így természetesen egyáltalában nem felvőképeseek. Tüzfában van némi kereslet, keményfában és fenyőfában azonban egyáltalában nem tapasztalható üzlet. A reményesség különösen a fenyőfát illetőleg továbbra is tart, hogy az új építkezési törvény következtéseképpen tavasszal megindulnak majd az építkezések és ez fellendülést fog eredményezni. De bármilyen kis idő is választana el bennünket a tavasz beálltától, mégsem tudunk optimisták lenni, mert most már jó néhány esztendőn keresztül mindig közbejött valami, ami az építkezést akadályozta. Az új építkezési törvény körül is annyi vita van s annyiszor módosítanak rajta, hogy egyáltalában nem lehet tudni, miképpen fog ez a helyzet véglegesen kialakulni.

A legtöbb reményt az exszportörök táplálják, akik már hosszú ideje tétlenek a rossz kiviteli viszonyok miatt, melyek a kormány újabb intézkedéseivel most hiktöbbszörösdöttek. Nagyon sok eshetőségük van tehát arra, hogy Románia már a tavasszal bekapcsolódjon a nemzetközi forgalomba. Ez azonban megint csak a jövő zenéje.

Üzlet egyedül tüzfában van, de különösképpen az elmúlt két hétben beállt enyhe időjárás miatt az itt tapasztalható szilárdaság is ellanyhult.

A belföldi piacot több-kevesebb mértékben befolyásolják a külföldi árszínvonalai. A magyar keményfa-piac üzletlente feltűnően gyenge. Franciaország és Németország inkább tölgy- és kőrisfáért érdeklődik, amiben a magyar belföldi szükséglet elenyészően csekély. A fapeldolgozó iparok ugyancsak minimális mértékben fedezik legégetőbb szükségleteiket. Magyarországon a parkettgyártás erősen csökkenőben van, ami szintén kihat a környékállamok piacaira. Csehszlovákia egyelőre várakozó álláspontra helyezkedik s majdnem tétlenül nézi az aggasztó jellegű üzlettelenséget. Kétségtelesen arra vár, hogy Németország megkezdje bevásárlásait. A román exportörök reményesége ugyancsak ide irányul. Árváltozások egyik áruban sem történtek, ellenben a lanyhaság általános jellegű. Jugoszláviában ugyancsak a tölgy- és kőrisfa iránt nyilvánult meg jelentékenyebb érdeklődés. Aránylag a piaci viszonyok még itt a legkedvezőbbek, mert majdnem minden áruban mutatkozik valamelyes üzlet. Mindenesetre érdekes jelenség, hogy ez az ország az utóbbi időben már a belföldi fogyasztásra is támaszkodhat és ezzel szemben a külfölddel alig van érintkezése. Németország, amelytől, mint vásárlótól a közép-európai államok nagyon sokat várnak, több áruban erősen el van látva készletekkel, amelyek még hónapokra elegendők.

Az erdélyi fatermelők mindinkább kezdenek Magyarországra felé gravitálni és az

molják kényszeregyezségi kérésekkel a bíróságokat, ám ezek tisztában lévén a helyzettel, a kényszeregyezségi kéréseknek csak a legtrikább esetekben adnak helyet. A nagyváradi törvényszék után most a többi törvényszékek sorra utasítják vissza az ilyen kéréseket és az indokolásokban kifejtik, hogy a kényvezők leglagyobb része rosszhiszemű és az adósságok megfizetését akarják késeleltetni. A törvény nem arravaló, hogy a rosszhiszemű hitelezőket védje, hanem arra, hogy a jóhiszemű és őnhibájukon kívül bajbajutott kereskedőket megmentsse.

Milyen új adatokat kell az automobilok után fizetni. A kolozsvári pénzügyigazgatóság közli: Az automobilok megadóztatásáról szóló törvény alapján, amely a „Monitorul Oficial” 1930. január elsejei számában jelent meg, az automobil tulajdonosok kocsijaik súlyának megfelelően a következő illetékeket fogják fizetni. Egy autó után fizetendő illeték ezer kg.-ig évi 3000 lej, 1000-1200 kg.-ig évi 5000 lej, 1200-1500 kg.-ig évi 7000 lej, 1500 kg. föl felfelé évi 10 ezer lej. A fentebbi illetékek fizetés alól mentesítve vannak azon taxi-automobil tulajdonosok, akik a vonatkozó közszégi illetékeket fizetik, valamint a meautomobilok, ciszternák, öntözőkocsik, autótraktorok. Akik a fentebbi adófizetőinek kategóriájába tartoznak, kötelesek adóbevallási nyilatkozatot benyújtani az illetékes kerületi pénzügyi hivatalhoz. Ezeket a nyilatkozatokat legkésőbb február 8-ig be kell adni. Akik ennek a rendelkezésnek nem tesznek eleget, azoknak büntetésképpen az adó háromszorosát kell kifizetni.

Hogyan kell fizetni a forgalmi adót a vámolásoknál. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter ma körrendeletet juttatott

el a vámhatóságokhoz a forgalmi adó helyes alkalmazására vonatkozólag. A rendelet szerint a forgalmi adónak minden import és exportárú után az egységes vámtarifában megjelölt összeg középtértékét kell venni. Kivétel ebben a kérdésben csak a részvénytársaságok képeznek, amelyeknek forgalmi adóját a belföldi forgalom után a számlák összegének megfelelően kalkulálják. Ez a rendelkezés egyébként a luxusadókra is a fenti értelemben vonatkozik.

Malomtulajdonosok a petróleumárak ellen. A romániai malomtulajdonosok képviselői legutóbb Bukarestben ülést tartottak. A gyűlésen mintegy tizenkétezer malomtulajdonos képviseltette magát, akik egyhangúlag tiltakoztak a magas petróleum és benzínárak valamint az adók ellen.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No 9
Fiókjintézetek: Dej-Dézs, Becléan-Bethla, Jibou-Zsibó, Záláu Zilah.

Saját tőkét 58 millió lei

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Árutalások bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban nszközöl.

Engedélyezett devizahely.

Hirdessen az Új Keletben

Jön a tél.

A fagy és a hóviharak beálltával megkezdődnek az automobilisták kellemetlenségei. Az olaj megsűrűsödik és nem folyik rendszeren, ezért a kenés szenved. A motor beindítása állandó erőfeszítéseket igényel, az akkumulátor töltése kimerül, keséseket és állandó kellemetlenségeket okoz. Ha cserélni akarja az olajat, akkor kocsijának tartályait töltsse meg

HAVOLINE WAX FREE

vel

A világ egyetlen olaja, amely minus 25 Celsius foknál a legerősebb fagy esetén sem szilárdul meg és emellett kiváló kenőképességét 270 Celsius fokig állandóan megtartja. Ilyen tulajdonsággal a világ egyetlen olaja más sem bír.

Kocsiját a legszigorubb tél idején is ép oly könnyedséggel indíthatja be, mint nyár közepén és motorjának kenése mindig tökéletes lesz.

*Egy Gowers eljárás szerint készült parafin mentes olaj, amelyet kizárólag az Indian Refining & Co. készít New-Yorkban és a gyártási titok kizárólag ennek a gyárnak tulajdona.

Kizárólagos képviselet

ANILIN S.A.R.L.
BUCURESTI I
CAL. VICTORIEI 75

Értesítések

NYITN

zónsége, hogy
ír- és libabőr
o legolcsóbb
ke, hogy zsír-
ezze. Viszont-
sőknek nagy
ann Sámuel
szám.

Ó HÁZTARTÁS
ésére főzni, varn
urieleány ajánlko-
gyermeknek mellé
legkeresést a ki-
a „Családi báná-
jellegére. 1838

ESTETIK elegán-
butorozott, külön-
atu szoba, fürdő-
használattal, lehe-
központban.
latok, Azonnal jel-
a kiadóba.

ÜLÖNBÉJÁRTÓ
obás, fürdőszobás,
nsan butorozott
a kiadó. — Jakab,
fi-u. 3, I. em., 6.

rel és este frissen
kóser tehenet,
mint bivalyt) el-
ban kapható há-
szállítva. Is-
varts Igenkedő
Juliu Maniu (Szeab
-u.) 24.

Színház—Művészet

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap február 2-án d. u. 2 1/2 órákor
Nótás kapitány Nagyon olcsó mozihely-
árral Jegyek árai: 50, 40, 30, 20
és 10 lei. Sorozatszám 197.

Vasárnap február 2-án félhatórákor és fél-
nyolcórakor: Apák büne. Emil Jannings
monumentális filmalkotása

Vasárnap február 2-án este feltüz órákor
A fejező, A bucaresti „Ignita“ zsidó
színtársulat vendégjátéka, a főszerep-
ben: Dóra Weissmann, Rendes helyárak,
Sorozatszám 198.

Hétfőn február 3-án este 9 órákor: Utolsó
tánc, a bucaresti „Ignita“ zsidó színtársulat
vendégjátéka, a főszerepben: Dóra Weissmann,
Rendes helyárak. Sorozatszám 199.

Keddén február 4-én este 9 órákor: Anyai
áldozat. A bucaresti „Ignita“ zsidó
színtársulat bucsufelvétele. Főszerepben:
Dóra Weissmann. Sorozatszám 200

Szerdán este 8 1/2 óra „Katicza“ Operette új-
donság először. Az idei budapesti színi-
élet évad legszenzációsabb operette attrak-
ciója. Kondor Ibolya, Betegh Bébi,
Miklóssy Margit, Solthy György, Tompa
Béla, Ihász Aladár fellépésével. Pre-
miére bérlet 28 szám. Sorozatszám: 201.

Csütörtökön este 8 1/2 óra: „Katicza“ 2-
szor Napi bérlet 27 szám, B. Sorozatszám. 202

Pénteken este 8 1/2 óra: „Katicza“ 3-
szor Napi bérlet 27 szám, C. Sorozatszám. 203

Szombaton d. u. 2 1/2 óra: „Sárga csikó“
Ünnepi előadás. Csapreghy Ferenc
halálának 10-ik évfordulóján. Bevezető
előadást tart: Kendé János. Ijhasági
előadás nagyon olcsó helyárakkal. So-
rozosatszám 204.

Szombaton este 9 óra: „Katicza“. 4-
szor Napi bérlet 28, A. Sorozatszám: 205.

Vasárnap d. u. 2 1/2 óra. TATÁRJÁRÁS.
Operette-repriz nagyon olcsó mozi-hely-
árral. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20
és 10 lei. Sorozatszám: 206.

Vasárnap este 9 óra: „Katicza“ 5-
ödször. Bérletszámokban. Sorozatszám 207.

Hétfőn, február 10-én este 8 1/2 óra: Hajnal-
ban, délben, este, Dario Nicodemí
világsikert aratót színháta. Újdonság
először. A budapesti Nemzeti Színház
és Kamara színház legszenzációsabb
mese-darabja. Ligetiné, Szántó Margit
vendégjátéka. Premiere bérlet 29 szám.
Sorozatszám: 208.

Keddén, február 11-én este 9 óra: Tanase
Román revü operette társulatának ven-
degjátéka. Emelt helyárak. Sorozatszám
209.

Szerdán február 12-én este 9 óra: Tanase
Román revü operette társulatának bu-
csúvendégjátéka. Sorozatszám: 210.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Vasárnap február 2-án 5 1/4 és félnyolcórakor: Apák büne.

Vasárnap, február 2-án d. e. 10 1/2 órákor
matiné 20, 15 és 10 leies helyárakkal:
Salto mortale. Izzalmas cirkuszdráma 8
felvonásban. Főszereplők: Carmen Car-
telieri, Verebes Ernő, Werner Pitschauer,
Előadás kezdete kivételesen 10 1/2 órákor.

Vasárnap d. e. 10 1/2 órákor Matiné: „Salto-
mortale“. Nagy cirkusz dráma 8 fel-
vonásban. Helyárak: 20, 15 és 10 Lei.

Vasárnap 5 1/2 és 7 1/2 órákor: Az Apák
Bünei. Emil Jannings legnagyobb alkíta-
sának. Helyárak: 40, 30 és 20 Lei.

Hétfőn, 3, 5 és 7 órákor: Az Apák Bünei
Emil Jannings legnagyobb alkítása.
Helyárak 3 órákor: 30, 20 és 10 Lei.
Helyárak 5 és 7 órákor: 40, 30, 20 L.

Keddén 3 és 5 1/2 órákor: Kettős nagy műsor
I. A szerelm lángja. 8 felvonásos ha-
telmas dráma. Főszereplők Bányk Vil-
ma és Ronald Colman. II. RAMONA
kaliforniai történet Dolores del Río-
val. Helyárak: 30, 20 és 10 lei.

Szerdán 3 és félhatórákor: Nagy kettős mű-
sor. I. A Szerelm lángja. II. Ramona
Helyárak: 30, 20 és 10 lei.

Csütörtökön 3, 5 és 7 órákor: Szígonán és
házrólág csak felnőtteknek: EROTIKON
A legmodernebb és legmerészebb film-
téma. A legbrilliansabb művészi kivitel.
A film-technika legújabb csodája. A
censúra határozata értelmében csak
felnőtteknek szolgált ki jegyeket a
pénztár. Helyárak: 30, 20 és 10 Lei.

Pénteken 3, 5 és 7 órákor: EROTIKON
Helyárak: 30, 20 és 10 lei.

Szombaton 3, 5 és 7 órákor: EROTIKON
Helyárak: 30, 20 és 10 lei.

Vasárnap február 9-én d. e. 11 órákor:
Koldusdiák, 9 felvonásos film-operette,
Harry Liedtkével, Verebes Ernővel,
Hans Junkermannel, Eszterházy Agnes-
sel, Helyárak: 20, 15 és 10 lei.

Vasárnap február 9-én 5 1/2 és 7 1/4 órákor
kolozsvártott utójára: Az Apák Bünei
Emil Jannings paradés alkítása.

Roman Opera és Nemzeti Színház:

Vasárnap, február 2-án délután: „Cuburi
sfărâmat“. Este az Operában: „Trubadur“.
Hétfőn: „Faust“ (Népszerűt árak)
Keddén: „Comedia fericeiri“ (A boldogság
komédiája).
Szerdán: „Bolygó hollandus“.
Csütörtökön: „A szevillai borbély“.
Pénteken: „Carcelii“ (Görösök).
Szombaton: „Comedia fericeiri“ (A boldogság
komédiája).
Vasárnap d. u.: „Carmen“. Este: „Regole Lear“
(Lear király).

MOZgó-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap fél 3, fél 5, 7, 1/2 10-kor: A hold
asszonya. Fritz Lang pártatlan rendezésében.
Főszereplők: Gerda Maurus, Willy
Fritsch. Az UFA filmgyár legnagyobb
produktója.

SELECT-MOZGO:

Vasárnap: Utójára. Az asszony és a bábu.
Szenzációs premíer. Pierre Louys hason-
nevet világhírű regénye nyomán. Fő-
szerepben a szép Conchita Montenegro.
17 éven aluliának tilos a bemenet!

Hétfő: Páris lánya. Anny Onára közkezdvelt
művész legújabb szenzációs alkítása.
Jobb, mint a Saszfőzén Zsuzsi.
Kedd: Páris lánya.
Szerda: Páris lánya.

ORANZO-MOZGO:

Vasárnap: Utójára. Álarcos lovag. Izzalmas
cow-boy film. Don Douglas cow-boy
király legizgalmasabb kalandjaival.
Hétfő: Casanova örököse. Nagyon szép ki-
állítású társadalmi dráma. Főszerepben
Harry Hardt, Maly Delschaft és Eliza
la Porta. (A Prági diák egyik alakítója).
Kedd: Casanova örököse.
Szerda: Casanova örököse.

A Magyar Színház közleményei Katicza és Hajnalban délben este

A jövő hét műsorán két újdonság szerepel.
Olyan két újdonság, amely most koránlanul
mutatkozik a budapesti színházak műsorán.
A Katicza című operette-újdonság Budapest
legnagyobb színházában, a 3000 nézőt befog-
adó Városi színházban 25 egymástutáni estén
került színre pártját ritkító diadallal úgy, hogy
Beos és Berlin színpadjai is sietve szerették
meg ennek az új operettnak az előadói jog-
át. Szerdán lesz nálunk a „Katicza“ pre-
miereje és csütörtökön, pénteken, szombaton
és vasárnap megismétlik a „Katicza“ elő-
adását. Főszerepben: Kondor Ibolya, Betegh
Bébi, Miklóssy Margit, Solthy György, Tompa
Béla, Ihász Aladár, Leóvey Leo, Réthely
Ödön.
A második újdonság Dario Nicodeminek a
világsikerű ünnepesti olasz drámáinak egy
brillians színpadi műve, a Hajnalban, délben
este. Évek óta nem volt Budapeston olyan
színpadi siker, a minőt a Hajnalban, délben,
este aratóta. A magyar főváros két legelőke-
lőbb színháza, a Nemzeti színház és a Ka-
maraszínház párhuzamosan, felváltva adják.
Alig három hónapja volt a budapesti premie-
r, s már a századik előadás jubileuma felé kö-
zeledik a darab. Hétfőn, február 10-én lesz
nálunk a Hajnalban, délben, este premiereje.
A kolozsvári előadásnak különleges érdek-
essége lesz, hogy a nagyszertű és sokszínű női
szerepet vendégeként Ligeti Ernőné Szántó
Margit fogja játszani. Ez a premiere az idei
évad egyik legnagyobb eseménye lesz. A
Hajnalban, délben, este premierejének jegyeit
már most meg lehet váltani.

A vasárnapi filmmatiné kivételesen
10 és fél órákor kezdődik.
A „Saltomortale“ című harcias és iz-
galmas 8 felvonásos cirkuszdrámát vetítik
a vasárnap délelőtti matiné alkalmával.
Ez a matiné nem 11 órákor, hanem ki-
vételesen félórával korábban, vagyis 10
és fél órákor kezdődik. Helyárak: 20, 15
és 10 lei.

Az Apák bünei prolongálva

Olyan halhatatlanul nagy és lézas az
érdeklődés az „Apák bünei“ előadásai
iránt, hogy a magyar színház pénztára
egész napon át valóságos ostrom alatt van.
Minden előadástól százan meg százan tá-
voznak csiódottan a pénztár ablaka elől,
mert már nem tudtak jegyet kapni.
Erre az óriási érdeklődésre való tekin-
tettel, nagy aldozatok révén sikerült még
egy napig itt tartani az „Apák bünei“
így hétfőn is látható még Janningsnak ez
a grandiózus alkítása.
Az „Apák bünei“ előadások rendje
tehát:
Vasárnap felhat és félnyolc órákor.
Hétfőn 3, 5, és 7 órákor.

Rádió műsor

Idő Középeurópai

Vasárnap, február 2

Budapest, 9. Újsághírek. Kosmetika.
10 Istenítélet. 12.25 Pontos időjelzés,
időjárásjelentés. Utána az Operaház zeneka-
rának hangversenye. Mozart, Franck, Beet-
hoven művei. 3.30 A Földművelésügyi mi-
nisterium előadása. 4. Rádió Szabad Egye-
tem. 5.30 Hangverseny közz. Békéscsabáról.
7.20 Sporteredmények, 7.25 Nagy Izabella
és Cselényi József magyar nátaesze. 8.50
A drezdai vonosnégyes hangversenye. Schu-
bert, Dohnányi vonosnégyes. 9.50 Pontos
időjelzés, időjárásjelentés. Majd a Fejes
szalonzenekar és Ostende jazz.
Barcelona. 19.30: Marlet szopránéne-
kesnő áriái, 20.30: Házi zenekar. 20.50:
Emmanuele baritonénekes áriái. — 21.20:
Házi zenekar.
Belgrád. 17.30: Vidám zene, 20: Lov-
szinszka Jelena operanékesnő dalesteje.
21.15: Könyví zene.
Berlin. 20: A Zeneművészeti Főiskola
hangversenye. 21: A Klinger-négyes já-
téka. 0.30 ig Gécy Barnabás zeneháza.
Bern. 20.30: Magyar zenekar. 21.30:
Könyví zene. 22.15: Hangverseny.
Pozsony. (279 m.) 10—17.30: Szóra-
koztató zene 17.30: Prága, 19: Táncezene.
Breslau. 20.30: A klasszikus operet-
tektől a Hallerrevüig. 22.35—0.30) Tánce-
zene.
Brünn. 22.15: Kávéházi zene.
Bruxelles. 19: Hegedűjáték. 19.30: Gra-
mofon. 20.45: Hangverseny.
Daventry. 22: Katonazene.
Frankfurt. 19.30: Meysrbeer „Az afri-
kai nő“ c. operája a frankfurti operaház-
ból. 23.30: Táncezene.
Hamburg. 20: Stratus János est (14
szám) 22.45: Táncezene.
Kalundborg. 20: Dán zeneszerzők.
21.10: Bajer Simon orosz zongoraművész
hangversenye. 13—0.30: Táncezene.
Kattowic. 19.30: Vidám felőrs. 20.15:
Zene Krakóból. 21.45: Osman. 23: Tánce-
zene.
Kassa. 19: Olasz operazene (Puccini).
Köln. 20 A hársaugról szóló zenemű-
vek. Utána 24-ig táncezene.
Königsberg. 10.15 Hangverseny, 20.30
—0.30 Táncezene.
Königswusterhausen. 19.25 Csajkovsz-
kij „Pique Dame“ című operája, Utána
berlini műsor.
Krakkó. 20.15 Karácsonyi hangverseny,
23 Vendéglői zene,
Lahti. 19.10 Dalok, 20 Rádiózenekar.
Leipzig. 19 Nietzsche mint muzikus.
A műsorban három Petőfi dal. 19.30 Gra-
mofon 20 Pergolesi: A hü zenemester c.
vígoperája és Schenk A faisi borbély c.
vígoperája, 22 Táncezene.
London. 22.05 Mozart- és Haydn-est.
Milano. 20.30 Operett Torinóból. 22.30
—0.30 Torinó.
Mor. Ostrava. 17.30—22.14 Praha.
München. 20 A müncheni hangver-
senygyűlésről népszerű hangversenye.
Nápoly. 21.02 Hervé: „Szentecske“
című operettje.
Oslo. 20 Pergolesi: La Serva Padrona
című kétfelvonásos operája, 22.05 Kar-
ének 22.35 Gramofon-táncezene.
Paris Radio-Paris. 19.30 Gramofon,
20.15 Gramofon, 21 Hangverseny, 23
Szállodai zene.
Prága. 19: A második számú lővész-
egylet hangversenye. 20—22.15: A cseh

filharmonikusok hangversenye Walter
Brunó vezényletével.
Róma. 21.02: Boito Mefisztotelesz c.
operája.
Sztambul. 19.30—21.30: Török zene.
Stockholm. 19.45: Régi operetteköl.
Stuttgart. 19.30: Operett Frankfurttól.
23: Táncezene.
Torino. 20.30: Gaspore Bona A ama-
ragd legendája című háromfelvonásos
operett újdonsága. Utána 24-ig táncezene.
Varsó. 20.15: Népszerű hangverseny.
23: Táncezene.
Bécs. 17.20: Aust Ldit dalesteje. 1.
Kalser: Bilocodál. 2 Lafite: Két ünmet
szerelemi dal. 3. Salnhöfer: Álmodni aka-
rok. Az eskü. 17.35. Weisz Aliz Sou-
bert A dur zongorasonátáját játsza. Utána
Tančekel hangversenyének nyolc dalát
énekel. 19: Ének hangverseny. 1. Walter:
Ébredj német föld. 2. Gaudemann kar.
3. Keresztjáró dal. 4. Hadbavonulunk,
dal a XVI. századból. 5. Weber: Kap-
dal. 6. Németország, alszol még? 7. Éb-
redj szivem szépe, kar a XVI. századból.
8. Asszonyok dicsőítő dala. 9. Leánykar.
10. Vigan vadászika a vadász. 11. Keletré-
skarunk lovagolói, flamand dal. 12. Isaac:
Innsbruck, el kell hagynunk téged. 20.30:
Heidelbergi diákélet, operett.
Zágráb. 20.35: Könyví zene. 22.10:
Könyví zene.
Zürich. 20: Francia operettek zenéje.
20.30: Eszaki- és német dalok. 21.30:
Olasz zene.

Hétfő, február 3.

Budapest, 9.15 Gramofonhangverseny,
1. Suppé: könnyű lovasz — megnyitót
I, II. rész (Orgonzsóló). 2. Velencei kar-
nevál. 3. Csajkovszkij — Chanson triste,
(Kerpely Jenő). 4. Collet — Leonavéllo:
Francia szerenád. 5. Barisnya. (Eugen
Stepat orosz zenekar). 6. Jos Bayer:
Baba-keresgője. 7. Brahms: Keringő. 8.
Parzeller: Herkulesfürdői emlék. 9. Earl
& Florito: A paradicsom szigete. 10.
Waldfenfel: Jégkeringő. 11. Tamassy-Szi-
lagyi: Magát szeretem én, csak magát.
12 Szonya a vásáron — orosz dal. 13.
Sebő Miklós: Bütykösök a bárban. 14.
Boka kesergője. 15. Eröss Béla: Van-
nak... 16. Kerek ez a szemnye — Pánt-
likás kalapom... 17. Eh haj gyöngyvi-
rág — A piacon egy boltba. 18. Racz-
Nádor: Lehullott a reggő nyárfa... Egy-
kettő, három, négy — Fris. 20. Sebő
Miklós: Nem lesz kard a seprőnyélből.
21. Sándor dr.: Azt beszélnek tefelődél.
22. Jaj, de régen volt és de sokká lesz...
22. Piros bort ittam az este — All a ma-
lom, áll a vitorlája — Nem loptam én
életemben. 9.20 Hírek. 9.45. A hangver-
seny folytatása. 12 Déli harangzó az
Egyetemi templomból, időjárásjelentés.
12.05 A m. kir. 1. honvédszolgálat zene-
karának hangversenye. 1. Reinmann:
Magyar induló. 2. Leoncavallo: Kacét
keringő. 3. Balfe: A cigányó — meg-
nyitót. 4. Schubert — Berté: Részlet-
tek a „Három a kislány“ című ope-
rettből. 5. Vas: a) Legyen jó hozzám —
tangódal; b) Nagyságos asszonyom —
12.25 Hírek 1 Pontos időjelzés, időjárás-
jelentés 2.30 Hírek, élelmiszerek 4
Asszonyok tanácsadója 4.45 Pontos idő-
jelzés, időjárás és vizállásjelentés, hírek
5.10 Schmid Ferenc dr. egyetemi ma-
gántanár felolvasása, „Az ideges szövetek“
5.40 A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó
szalonzenekárának hangversenye 1. Billi,
A midietiek indulója, 2. J. Strauss, Az
erdész — megnyitót, 3. Grieg, a) Solvejg
dala, b) Anitra tánca — a Peer Gynt
szvitből, 4. A. Busae, Amerikai emlék.
5. Stolz, Kodvas Bécs — keringő, 6.
Armandola, „A modern balet“ szvit fi-
naléja, 7. Aggházy Károly, Magyar esték.
7 Német nyelveloktatás, 7.40 Christo Zla-
toff bolgár operanékes hangversenye, 8.30
Középeurópai műsorszere, sorozat Doh-
nányi és Habay közreműködésével, Erkel,
Liszt, Bartók, Dohnányi, Goldmark Jenő
moveiből. Utána Magyar Imre és cigány-
zenekarának hangversenye.
Pozsony. 20.10 Gramofon.
Frankfurt, Köln, London, Stuttgart
hangverseny.
Bécs. 20 Énekhangverseny, Verdi,
Gounod, Tomji művei.

A legszebb ajándék. Birbaum Uriel
50 képből álló bibliai képsorozat, díszes
albuma kötve ára 1,350 lej helyett 700 lej
(3 havi részletek is). Az Új Kelet könyv-
osztályában.

XIII évfolyam *
1930. Február
Csütörtől
5690 év Seb

Uj Kelet az egyete-
ni bányai zsidóság
száplapja.
Cikkjeink utánuomok
törrel megjelöléséve
meg.
Kéziratokat nem küldt
megőrzésükre sem t

Orsz

Stelian és a Va

Stelian Popescu ügy-
miniszter és
zériekket irt a
igazságügyminis-
ter határozatával
lat fogni a keze-
ba megy. Tudni
valami jó dolo-
gy ilyen cikkel
párisi Comedien
leletet Stelian
kattkart logiká
nagy buzgalom
Színházban ren-
nyoknak korán-
lege. Sőt!

Most azonban
szélni. Anyi ber-
tat, az Stelian,
zériekke. A se-
nap reggel az ú-
vallott külön-
lapjának olvas-
gokat mondott
miszter. Azt m-
riség jobb élet-
ben az elmúlt
közvetudba az
és titkos vála-
figyelembe vét-
berri természet-
mulát. Akik
az utópia. —
Popescu — a
általános és egy-
tetelezi az emberek
azonban soha meg
pen ezért a választói
minimumra kell red-
Almunkban sem j
exminiszter, enyhén
leményével elvi vi-
lealacsonyítandk
gyobb demokratikus
talános és titkos v-
ha annak jogosultsá-
nyitgatni. Vannak do-
nyira plauzibilisek.
szorulnak, csak éppé-
Eppen ezért elvi v-
gyakorlati momen-
rámutatni.

Nem különös, hog-
nak éppen most juto-
nos választójog ellet-
miért éppen most? —
közösben állunk és
lasztásokon az által-
lasztójog alapján sz-
kozó népakarat egy-
nyére Stelian Pop
ujdonsult liberális.
tilánál is liberálisab
akaratot nem szidha
ségének véleményé-
szembe, így tehát
madja.

Hogy ez mennyi
bizonyítja jobban, n
az aktuális választás
Stelian Popescu cik-
lános titkos választ-
Romániában, legál-
tunk már honatyál
ezel a szisztémává
eszébe Stelian Pop
berális, vagy az a